

268 Ft,
határon túl: 1 Euro

MAGYAR TEÁTRUM

XIII. évfolyam, 7. szám • 2021. szeptember

A Magyar Teátrumi Társaság havilapja

www.magyarateatrum.hu

Friss hírek a magyarateatrum ONLINE oldalán!

Polyák Lilla

12. oldal

MITEM: a műfaji és gondolati sokszínűség jegyében

Tizenkilenc produkció érkezett tizenhárom országból a 7. Madách Nemzetközi Színházi Találkozóra (MITEM), amelyet többszöri halasztás után szeptember 17. és október 9. között rendeztek meg a Nemzeti Színházban. Fekete Péter kultúráért felelős államtitkár a színházi találkozó sajtótájékoztatóján kiemelte: a kulturális élet szereplői a járvány alatt is dolgoztak, ennek eredményeként rendezhetik meg a két alkalommal is elhalasztott fesztivált. A gazdag kulturális programkínálat jól mutatja, hogy a művészekre számíthatunk akkor, amikor az életet újraindíthatjuk - tette hozzá.

Kaszás Attila-díj: Rusznák Andrásra szavazott a közönség

Rusznák András, a budapesti Radnóti Miklós Színház művésze kapta a Kaszás Attila-díjat a közönség szavazatai alapján. A díjazott nevét Pokorni Zoltán, a Hegyvidéki Önkormányzat polgármestere, a díj társalapítója jelentette be a Györi

Nemzeti Színházban tartott Országos színházi évadnyitón. A Kaszás Attila-díj idei másik két jelöltje Gulácsi Tamás, a nyíregyházi Móricz Zsigmond Színház tagja és Fándly Csaba, a kaposvári Csiky Gergely Színház művésze volt.

Az ajtó a Várszínházban

Szabó Magda világhírű regényét, Az ajtó új színpadi adaptációját mutatta be a Nemzeti Színház társulata Gyulán. Szabó K. István rendezésében, Udvaros Dorottya és Söptei Andrea

főszereplésével a Gyulai Várszínházban láthatták a nézők az új, előremutató feldolgozását a regénynek. Szabó Magda a világon a legismertebb modern magyar író, könyveit 43 nyelvre

fordították le. Az ajtó című művét 1987-ben írta. Megjelenése óta közel 40 nyelvre fordították le, Szabó István 2012-ben filmet forgatott belőle Helen Mirren főszereplésével.

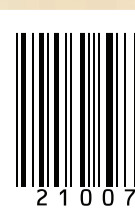

„Olyan előadás született, amire büszke lehet az, aki benne van.”

Kéri Kitty, Uray Péter és Eperjes Károly a Kvártélyház A Pál utcai fiúk előadásáról

Jó részt egyetemi színészképzésben résztvevő hallgatók szereplésével állította színpadra a Kvártélyház Szabadtéri Színház Dész László, Geszti Péter és Grecsó Krisztián darabját, A Pál utcai fiúk című zenés játékot. Tompagábor Kornél rendezésében. A diákok mellett a Hertelendy Attila, H. Horváth Gyula és a pár éve Laposváron végzett Ticz András lépett színpadra, a táncosok a Zalai Táncegyüttes tagjai voltak. Az előadásokat minden alkalommal hosszan tartó, viharos tapssal jutalmazta a teltházas közönség, még akkor is, amikor a nézőknek egy ideig záporosó miatt kellett várniuk a folytatásra.

Vidnyánszky: A minőségi kultúrából nem szabad engedni Debrecenben, a főtéren mutatták be a Csíksomlyói passiót

A színház visszavár címmel indít kampányt a Déryné Program az Emberi Erőforrások Minisztériuma Kulturális Államtitkárságának megbízásából.

A projekt szakmai összefogásban valósul meg, a résztvevő kulturális intézmények a közönség iránti hálájuk kifejezése mellett az újbóli személyes találkozásra szeretnék ösztönözni nézőiket - olvasható a szervezők MTI-hez eljuttatott közleményében.

Mint írják, a kampányt életre hívó Déryné Program partnereként a Nemzeti Színház, a kaposvári Csiky Gergely Színház, a Budapesti Operettszínház, a Thália Színház és a Fővárosi Nagycirkusz vesz részt a projektben. A kezdeményezés célja a kultúrafogyasztás társadalmi üzenetének erősítése.

A színház visszavár bemutatja, hogy az előadóművészeti szakemberek hálásak a közönség támogatásáért, és várják, hogy a nézőkkel való személyes találkozásokon keresztül újra átélhessék együtt a színház varázslatát.

A közleményben Kis Domonkos Márk színművész, a Déryné Program igazgatóját idézik, aki elmondta: a legfájóbb számukra a bizonytalan ideig tartó várakozás a találkozások nélküli légüres térben. "A bennünk rekedt alkotóenergia ugyan folyton új utakat keresett, de a nézőkkel való fizikai találkozás nélkül nem tudott a színház igazi csodája létrejönni" - tette hozzá.

Mint mondta, a kampánnyal azt akarják üzenni a nézőknek, hogy

számítanak rájuk, visszavárják őket, hiszen az a szellemi-lelki táplálék, amit a színház nyújt, számukra is hiánypótló.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma (Emmi) kiemelten fontosnak tartja a nehéz helyzetbe került kulturális szegmens támogatását, így a Déryné Program kezdeményezését azonnal felkarolta - áll a közleményben.

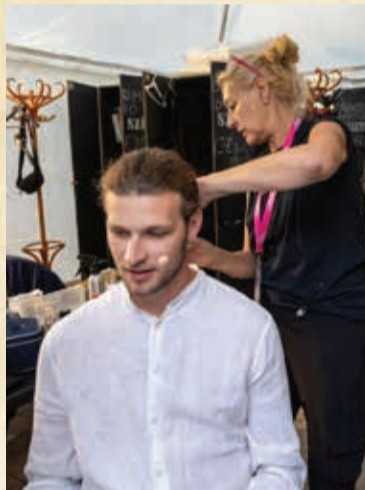
Fekete Pétert, az Emmi kultúráért felelős államtitkárát idézik, aki úgy fogalmazott: a világnak fel kell ébrednie ebből a szörnyű és sok áldozatot követelő "rémséges valótlan-ságból", és folytatnia, vagy újakezdenie mindent.

Mint mondta, a művészetekben, a művészek járványhelyzetben felmutatott bátorságának és alkotói józanságának köszönhetően, vélhetően ott folytatódik minden, ahol megszakadni látszottak az addigi alkotói folyamatok. "Folytassuk hát még nagyobb szívvel, erővel, hálával, tenni akarással. A színház mindenkit visszavár!" - idézik Fekete Péter szavait.

A kezdeményezés és a kampánystratégia a több kulturális intézmény és színház marketingjét is segítő Brandtailor nevéhez fűződik, a kreatív tervezést és a produkciót a Creativo Media, az arculatot a StrongSolutions, a kommunikációt a VízióMédia jegyzi.

Az üzenetet a projektet életre hívó alkotók és szakemberek először május-júniusban, ezt követően pedig az augusztus-szeptemberi időszakban is erősíteni kívánják a nézőkben.

MTI

A kampányfilm és a hozzá kapcsolódó tartalmak: a www.aszinhavisszavar.hu oldalon, illetve a rövidfilm a <https://youtu.be/IOZujW0Ijkw> linken, a dokumentumfilm <https://youtu.be/98qwK9McNMc> linken érhető el.

Kodály, Bartók és Liszt kulturális öröksége

Fekete Péter, az Emberi Erőforrások Minisztériumának kultúráért felelős államtitkára

Szerzőink, munkatársaink:

Tarics Péter

Csicsely Zoltán

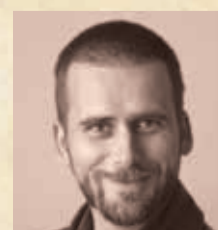
Fekete Péter

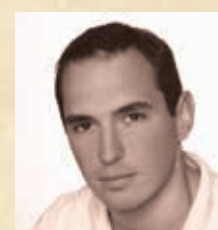
Kovács Attila

Józsa Mihály

Nyári Attila

Ferencz András

Balogh Tibor

Tizenhat ország tehetségei mutatkoztak be augusztusban a Kodály Zoltán Ifjúsági Világzenekar koncertjén a budapesti Szépművészeti Múzeum előtt.

Az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának magyar elnökségéhez kapcsolódó kulturális programsorozat nyitóestjén Edvard Grieg műve Bolyky Zoltán vezényletével, Kodály Zoltán és Ludwig van Beethoven alkotása Vásáry Tamás dirigálásával hangzott el.

Fekete Péter, az Emberi Erőforrások Minisztériumának kultúráért felelős államtitkára a hangversenyt megelőző köszöntőjében elmondta: a világ különböző részeiről Magyarországra érkező fiatal tehetséges muzsikusok megismerhették Kodály, Bartók és Liszt megfoghatatlan kulturális örökségét, s ezen az esten Vásáry Tamás vezényletével mutatnak be egyedi és különleges

produkciót, amelyet táncosok és cirkuszművészek performansa egészít ki.

A résztvevő fiataloktól azt kérte, vigyék hírét annak, hogy Magyarország gyönyörű, gazdag kultúrájú, más kultúrákat tiszteletben tartó, független ország. Kiemelte, hogy Magyarország az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának elnöki tisztségét betöltve mindent megtesz az európai kulturális hagyományok és örökség megőrzéséért, ehhez azonban az szükséges, hogy saját nemzeti gyökereinket is megóvjuk - tette hozzá.

A Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kara 20. alkalommal hívta életre ezt a Magyarországon egyedülálló eseményt. Az Ifjú Zeneművészek Nemzetközi Nyári Akadémiájának célja, hogy segítse a fiatalok zenei képességeinek fejlesztését, tudásuk mélyítését. A szakmai fejlődést 16 hangszeres és énekes kurzu-

son 6 országból összesen 33 professzor segítette.

A programra 16 nemzet képviselőjében mintegy 170 résztvevő érkezett, többek között Görögországból, Horvátországból, Kínából, Japánból, Németországból, Mongóliából és Szlovákiából.

Az akadémián készült hangversenyekre a Kodály Zoltán Ifjúsági Világzenekar, amelyet Vásáry Tamás Kossuth-díjas zongoraművész-karmester vezényel. A próbaidőszakot Bolyky Zoltán és Daru Andrea betanító karmesterek segítették, a zenekar koncertmestere Bogáti Bokor Orsolya.

A hangverseny az Európa Tanács programsorozatának része, amelynek közvetítését Európa 47 országa veszi át. Május 21. és november 17. között Magyarország tölti be a strasbourgi Európa Tanács Miniszteri Bizottságának elnöki szerepét.

MTI

MITEM: a műfaji és gondolati sokszínűség jegyében

Tizenkilenc produkció érkezett tizenhárom országból a 7. Madách Nemzetközi Színházi Találkozó-ra (MITEM), amelyet többszöri halasztás után szeptember 17. és október 9. között rendeztek meg a Nemzeti Színházban.

Fekete Péter kultúráért felelős államtitkár a színházi találkozó sajtótájékoztatóján kiemelte: a kulturális élet szereplői a járvány alatt is dolgoztak, ennek eredményeként rendezhetik meg a két alkalommal is elhalasztott fesztivált.

Vidnyánszky Attila, a Nemzeti Színház vezérigazgatója, a MITEM alapítója, Fekete Péter kultúráért felelős államtitkár és Alekszandar Popovszki, a maribori Szlovén Nemzeti Színház művészeti vezetője

A gazdag kulturális programkínálat jól mutatja, hogy a művészekre számíthatunk akkor, amikor az életet újraindíthatjuk – tette hozzá.

Vidnyánszky Attila, a Nemzeti Színház vezérigazgatója, a MITEM alapítója elmondta, hogy a színházi

találkozón az eredetileg meghívottak közül egy indiai és egy vietnami színház kivételével minden társulat részt tud venni.

A MITEM-en olyan nemzetközi hírnő alkotók rendezései láthatók, mint például Robert Wilson, Theodorosz Terzopulosz, Alekszandar Popovszki, Emma Dante és Victoria Thierree Chaplin – sorolta Vidnyánszky Attila.

Hangsúlyozta, hogy a fesztivál idén is a szakmai, a műfaji és a gondolati sokszínűség jegyében rendezik meg, a szervezők célja, hogy a ren-

című videoinstallációval Hanajagi Szuzusi japán koreográfusnak állít emléket a Ludwig Múzeumban – tette hozzá.

Szeptember 21-én, a magyar dráma napján Töröcsik Marira emlékeznek, a művésznő végakarátának megfelelően a programot Bérczes László rendezte.

Vidnyánszky Attila kiemelte, hogy a fesztiválon mesterkurzust tart Anatolij Vasziljev, akinek ASINO (Szamár) című dokumentumfilmjét az Uránia Nemzeti Filmszínházban vetítik.

A MITEM idei díszvendége, Theodorosz Terzopulosz, a Színházi Olimpia alapító-igazgatója Alarme és Áiasz, az örület című darabját hozza el az athéni Attisz Színházból. A vezérigazgató elmondta, hogy a tervek szerint a 10. Színházi Olimpiát Budapesten rendezik meg 2023-ban, és ennek előkészületei már ősszel megkezdődnek.

Kitért arra is, hogy az első színházi fesztivált 200 millió forintos támogatásból valósították meg nyolc évvel ezelőtt, idén pedig már 250 millió forint támogatást kaptak a rendezvénysorozat megrendezésére.

A sajtóeseményen Alekszandar Popovszki, a maribori Szlovén Nemzeti Színház művészeti vezetője elmondta, hogy két rendezését, a Rómeó és Júliát, valamint A Mester és Margaritát láthatja a közönség a MITEM-en.

Kulcsár Edit dramaturg, a MITEM főszervezője a fesztivál programjából kiemelte Tompa Gábor rendezését. A Godot-ra várva című darabot portugál színészek előadásában láthatja a közönség.

Hozzátette, hogy a fesztiválon több határon túli magyar színház is szerepel: a temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház társulata Az ember tragédiája című előadását hozza el, emellett látható lesz a magyarkanizsai színház Pilinszky János művei alapján készült Éjjel című darabja, a Kolozsvári Állami Magyar Színházból Nagy Botond Nóra rendezése, valamint Szöcs Géza Rasputyin című darabja, amelyet a Szatmárnémeti Északi Színház társulata az orosz-tatár Szardar Tagirovszkij rendezésében ad elő.

Kozma András dramaturg, a fesztivál szervezője elmondta, hogy a MITEM záróelőadásán egy kevésbé ismert Gorkij-művet, A nap fiait láthatják a szentpétervári Alekszandrinszkij Színház előadásában a nézők. A társadalmi dráma a kolerajárvány alatt játszódik.

Kiemelte még a Bűn és bűnhődés című előadást, amelyet az orosz színház egyik meghatározó "fenegyereke", Konstantin Bogomolov rendezett.

Felhívta még a figyelmet az Ukrán Nemzeti Színház Limerivna című produkciójára, amelyet Pannasz Mirnij művéből rendezett Ivan Urvivszkij, és amely egyebek mellett azt járja körbe, hogy a sorsunkkal szemben fel tudunk-e lázadni.

Elmondta, hogy Spanyolországból érkezik a navarrai egyetem produkciója, Ignacio Garcia spanyol rendező alkotása. Az Énekek éneke című kortárs darab egy középkori spanyol misztikus költő művei alapján készült.

Kiemelte még a programból az olasz Emma Dante rendezését, a

Vidnyánszky Attila

Misericordia című előadást, amely három nő történetét meséli el.

Kozma András a fesztivál "különleges csemegéi" között említette az algériai színházi élet "motorjának" számító Omar Fetmus kamardarabját, amely az algériai művészek nehéz életét ábrázolja. A fesztiválon Victoria Thierree Chaplin is vendégszerepel Bells&Spells című darabjával.

A Nemzeti Színház három saját előadását – Az ajtót, a Médeiát, valamint A Mester és Margaritát – mutatja be a találkozón.

A színházi előadások és szakmai programok mellett a fesztivál ideje alatt kiállítások, koncert és filmvetítés is várja a közönséget.

MTI

Sikeres évadot zárt a Gyulai Várszínház

A Gyulai Várszínház történetének legsokszínűbb, a nézőszámot, a jegyárbevételt, a szakmai visszajelzéseket és közönségvéleményeket tekintve a legsikeresebb évadát tartotta meg a nyáron – tájékoztott a teátrum.

A Gyulai Várszínház Művészeti és Társadalmi Tanácsadó Testülete az évadzáró testületi ülésén nívódíjak odaítéléséről döntött, amely a város képviselő-testületének jóváhagyása után válik hivatalossá.

Eszerint a Sík Ferenc-díjat Szabó K. István rendező kapja Szabó Magda

Az ajtó című regényéből készített színpadi adaptáció rendezéséért. Az önkormányzat által alapított Havasi István-díjat Őze Áron rendezőnek ítelték Győrei Zsolt és Schallachovszky Csaba Hamleár című darabjának "eredeti és kiemelkedő színvonalú megrendezéséért". A teátrum által alapított Őze Lajos-díjat Szilágyi Enikő színművésznőnek ítelték a Mi lennénk nélküled? című előadás "létrehozásáért és kiemelkedő színvonalú színművészi előadásáért" – közölték.

Emlékeztettek, a teátrum az 55 napos nyári évad alatt csaknem 60 programot valósított meg.

Hat fesztivált bonyolítottak le, a felolvasószínházi előadást is számítva hat bemutatót valósítottak meg, amiből négy kortárs magyar művek ősbemutatója volt. Négyet koprodukciós partnerekkel közösen (Hamleár, Két úr szolgálja, Két Hold világa, Az ajtó), egyet, a Mi lennénk nélküled? című darabot és a felolvasó-színházi előadást (Shakespeare 37-ből három) saját fejlesztésben.

Két tudományos konferenciát rendeztek meg; két könyvbemutatót tartottak és két kiállítást rendeztek meg a Kamaraterem előcsarnokában – írták.

Szerzőink, munkatársaink:

Tompagábor Kornél

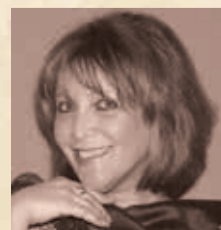
Kiss József

Varga Róbert

Mészáros István

Szabó Anikó (Szaan)

Rákász Judit

Pálfalvi-Pottyondy Nóra

Győrben nyílt meg az országos színházi évad

Fekete Péter kultúráért felelős államtitkár, Jászai Mari-díjas színházi rendező a megnyitón elhangzott köszöntő beszéde.

„Kizökök az idő; - ó kárhozat!
Hogy én születtem helyre tolni azt.”

„Úgy hiszem, nem sokan vannak ma itt közöttünk, akiknek a lelke legmélyén nem dübörögtek az elmúlt másfél évben Hamletéhez hasonló gondolatok - hiszen mindannyian felelősek vagyunk valamely ránk bízott közösségért, feladatért, vagy intézményért - mindezeket keresztül pedig emberi sorsokért. A helytállás nehézségét megsokszorozta, hogy két fronton harcoltunk: személyes életünkben - családjunk, barátaink egészségéért, és hivatásunkban - azokért, akikért szakmai és erkölcsi felelősséget viselünk.

A fenti idézetet ritkán szokták folytatni, pedig a következő szavak követik azt: „No, jertek együtt.”

Amikor kultúráért felelős államtitkárként a világiárvány idején munkatársaimmal lefektettem az ágazat megóvásának és jövőképeinek elveit, a közösségként való összezárás, a folyamatos, támogató rendelkezésre állás és a jövőbe vetett hit erősítése jelentette a sorvezetőt. Együtt mentünk, senkit sem magára hagyva, elfelejtve. Minden szakmai és anyagi természetű kezdeményezést, programot, mentőakciót ezen a platformon hívtunk életre.

Egy korszakváltás küszöbén állunk most itt Önök előtt. A gondolatok egy része a számvetésé, az összegzésé - de legfőképp a háláé és a köszöneté. Köszönet és hála a pandémia alatti, rendkívüli és nehéz körülmények

közötti helytállásért, azért a megfeszített munkáért, amellyel tartották a lelket az emberekben - felismerve, hogy a lelki egyensúly meghatározó a testi, fizikai egészség megőrzésében. Mindenki tette a dolgát, alkalmazkodott, felelős döntéseket hozott és hitt a kilábalásban, a jövőben. A színházak segítő szolgálatra szervezték a rendelkezésükre álló erőforrásokat: maszkot varrtak, rászorulókat segítettek napi teendőik ellátásában, figyelemfelhívó, összetartozást erősítő akciókat szerveztek és elárasztották a virtuális teret művészettel, online-élményekkel.

A kulturális kormányzat olyan országos programokat indított újjá, amelyek kettős célt szolgáltak. Segítő kezet nyújtottunk a fellépési lehetőség és jövedelem nélkül maradt művészek számára és visszacsempesztük a kulturális élmények varázsát az emberek hétköznapjaiba.

A Köszönjük, Magyarország! program a kulturális élet újraindításának rendkívül sikeres motorja lett - jóval több, mint támogatási konstrukció vagy rendezvénysorozat. Lelki-szellemi-morális hozadéká messze túlmutat minden számon és adaton. A résztvevők művészi méltóságukat, a jövőbe és az együvé tartozásba vetett hitüket kapták vissza általa. Még tombolt a járvány, amikor felkínáltuk számukra ezt a szalmaszalat, amely sokukat tartott a felszín felett és vezetett vissza a megszokott élethez. A program számára felfede-

zett új helyszínek, az újonnan megtalált és megszólított közösségek, a felejtetetlen pillanatok velünk maradnak, beépülnek az életünkbe, az ország életébe.

Párhuzamosan zajlottak a Térzene Program előkészületei is: 2021 júliusától a települések közösségi terein élő, ingyenes klasszikus zenei koncerteket élvezhetnek a helyi lakosok és a vendégek - mindenki, aki a helyszíneken jár. Ez a program is életünk részévé válik - hiszen soha többé nem maradnak kisvárosaink zenepavilonjai, terei dallamok nélkül.

Az online-létezés utáni - végtelennek tűnő - időszakban, a nyitást követően a JELENLÉT, a jelenléti élmény varázsa és a közösségi együttlét megtartó, inspiráló ereje új értelmet nyert ezen a nyáron. A pandémia alatti lázas készülődés a nyitásra, a megőrzött és megtalált lelkesedés, valamint a sikeres támogatási konstrukciók valóságos kulturális cunamit hoztak el számunkra. Hagyománnyá vált rendezvénysorozatok, soha nem látott nagyságrendű és gazdagságú Szent István-napi ünnepségek és számos új fesztivál kavarog körülöttünk - szinte alig tudunk hová kapni a bőségben, a fergeteges programkínálatban.

Jól tették a dolgukat a kulturális élet vezetői és szervezői. DE. Ahogy Lázár Ervin - országos köznevelési programunk névadója mondja:

„A világban mindenkire rá van bízva valami. Valami nagyon fontos.”

Korábban említettem, hogy egyértelműen korszakváltás - ha úgy tetszik, paradigmaváltás idejét éljük. „Aki megsértődik, jogosan bukik meg. Sértés nincs. Csak eredmény van.” - mondja Márai.

A magyar történelemben eddig sohasem látott nagyságrendű forrás került az előadó-művészeti szektorba az elmúlt időszakban. A magyar színházak finanszírozása kiszámítható, ez pedig hosszú távon is tervezhető, magas színvonalú működést tesz lehetővé - szintén először a hazai kultúrafinanszírozás történetében.

A fenntartók felelősségéből a jelentős mértékű támogatások formájában az állam igyekszik minél többet átvállalni - ez a törekvés azonban nem jelentheti a fenntartói felelősség teljes elvonását vagy lenullázását. Aki színházat alapít, azt azzal az ismerettel és tudással teszi, hogy színházának eltartásáról elsősorban neki magának kell gondoskodnia - gondolok itt a magánszektor színház-alapítóira, lelkes alkotóközösségekre, ambiciózus személyekre, csoportokra. Gyakori jelenség azonban, hogy erről az alapító-fenntartó időről-időre elfelejtkeznek. Pedig nem elég meghozni a döntést, nem elég létrehozni egy társulatot - azt felelősséggel működtetni is kell.

Az állam elsősorban a saját maga által életre hívott intézményekért felelős - ezekből hazánkban világvizonylatban és európai összehasonlításban egyedülállóan sok van. Másodsorban kiemelt felelősséget visel a közösségi tulajdonban lévő társulatok iránt - gondolok itt a vidéki intézményekre - jóllehet esetükben a fenntartói felelősség az intézményt

létrehozó települési önkormányzaté. Harmadsorban pedig jelentős mértékű közfinanszírozásban részesíti az állam a magán, illetve a független színházi szektor szereplőit - annak ellenére, hogy esetükben a fenntartói felelősség egyértelműen az alapítóké.

Minden, az állam által támogatott előadó-művészeti intézmény közös vonása, hogy közvagyonnal sáfárkodik, adóforintok felett rendelkezik. Ez olyan rendkívüli szakmai, pénzügyi és etikai felelősséget jelent, amelyet nem árt időről időre tudatosítani. Tudatosítani a jó gazda-szemlélet fontosságát, az adófizetők irányába emelt fővel történő elszámolás készségét, és a közös nemzeti érdekek szem előtt tartásának szükségességét.

Az intézményvezetőknek tudatosítaniuk kell megbízatásuk súlyát. A feladatra történt meghívás, a kiválasztottság, a vezetői felkentség kötelez. Nemzeti örökségünk megőrzése és továbbadása a tét. Ehhez elengedhetetlen a vezetői szerep, a megtisztelő küldetés felelős megélése. Egyedül így lehetséges az értékteremtés, a ránk bízott emberi és anyagi források alárendelése nemzeti kultúránk szolgálatának.

Megragadom most ezt a mérföldkő jelentőségű évadnyitó eseményt arra, hogy kérjem, sőt felszólítsam nagyra becsült kollégáimat: kezeljék, hasznosítsák legjobb tudásuk és lelkiismeretük szerint a rájuk bízott tárgyi és szellemi tőkét. Mindent, ami kézzel fogható, számszerűsíthető és minden olyat, ami pénzben nem mérhető, de nélküle nincs művészet, nincs színház: az emberi hozzáadott értéket - tehetséget, akaratot és energiát és odaadást.

Szerzőink, munkatársaink:

A lap tervező grafikusai:

Tölgyesi Tibor

Niedzielsky Katalin

Schütz Péter

Lengyel Tibor

LogoDepo
KREATÍV MŰHELY

facebook.com/LogoDepo

logodepo.hu

Sejtem, hogy szitokszóként fog csengeni a következő fogalom - mégis megkockázatom: HATÉKONY-SÁG...

Ismert, hogy a kulturális szektort a tökéletlen verseny-feltételek jellemzik, miközben verseny folyik a „fogyasztóért” - azaz a közönségért - és a támogatásért. Az intézményi célok hagyományosan a következő koordináták között kerülnek meghatározásra: a haszonelvűség, a kultúra terjesztését küldetésként megfogalmazó társadalmi irányultság, valamint a külső és belső hatások nyomán definiált művészeti-minőségi követelmények. E három közötti engedmény - és egyensúlyrendszer bölcs megteremtése jelentheti végső soron a hatékonyságot - amely kulturális intézmények esetén természetesen sokban nem korrelál a piaci szereplők körében elfogadott azonos fogalommal.

Kérem a tisztelt kollégákat, hogy ezzel a bölcsességgel sáfárkodjanak a rájuk bízott erőforrásokkal: felelősen mérlegeljék a bemutatók optimális számát, az elkészült produkciók kijátszásának lehetőségeit - mindig az egyensúlyt keresve közönségük igényei, a jó gazda szemlélete és a kultúraközvetítés felelőssége között. Ezek metszetében alakítsák ki műsorpolitikájukat, határozzák meg intézményük küldetését.

Kérem, hogy már a tervezésnél célirányosan, alaposan és felelősséggel elemezzék: mennyi közpénzt, erőforrást áldoznak egy új produkció létrehozására, és az várhatóan hány emberhez fog majd eljutni,

milyen kijátszási prognózissal rendelkezik.

A missziót értelmezzük helyesen. A minőségi művészeti tartalom átadására való meghívás kötelező. Az ÉRTÉKTEREMTŐ kultúra közvetítésének kötelessége szolgálatunk alapja. A produkciók civilizációs küldetése semmiképpen sem függetleníthető a minőség követelményétől - a közönség különböző rétegeinek megszólítása és a vállalható értéktartalom egyensúlya hordozza ennek a misszióknak a lényegét.

A lehető legrávolabb áll tőlem, hogy arra buzdítsam Önöket: alkossanak kommerszet, könnyen befogadható. Kérésem, felhívásom lényege, hogy vonjanak mérleget. Értékeljék, milyen arányban hoztak létre közérthető, széles társadalmi rétegeket megszólító kulturális terméket - szebben fogalmazva kulturális kincset - és mennyit áldoztak a művészi önmegvalósítás - esetenként öncélú - produkcióira a kezükre bízott közvagyon felhasználásával. Hiszem, hogy a kulcs az arányokban rejlik.

Ismert, hogy a kulturális javak többsége két lépcsős tevékenység során jut el a befogadóhoz, a közönséghez: a produkció létrehozását szükségképpen követi annak közvetítése - hiszen ez utóbbi nélkül nem történik meg az előadás élményé válása, nem jön át a művészi üzenet, nem jön létre a katarzis. Nem elég tehát minőségi produkciókat életre hívni - átgondolt, megalapozott koncepció mentén anyagi és emberi erőforrást szükséges hozzárendelni azok megismertetéséhez. A legfény-

sebb, legtöbb munkabefektetéssel és anyagi áldozattal járó produkció sem töltheti be küldetését, ha nincs közönsége, ha nem jut el címzettjeihez. Nem a néző hibája, ha a kultúra felkent közvetítői nem találták meg az utat hozzá: munkát és forrást kell beletenni a produkció és a közönség közti híd építésébe - ennek felelőssége senkire sem hárítható át.

A műsorpolitika meghatározása során szükséges a színházjegyek nyelvére lefordítani a fentieket: beazonosítani, hogy egy adott produkció esetén milyen mértékben van jelen a vásárló mecénási szerepe, milyen arányú a közfinanszírozás és mindebből milyen következtetéseket lehet levonni.

Kérem, hogy ne féljenek a működés során módosítani az intézmény keringési pályáját: ha egy darabról kiderül, hogy nincs rá érdeklődés, az minősítheti a terméket is. Mérlegelni szükséges, hogy korszakalkotó kísérletről, vagy egyszerűen gyenge produktumról kell ítéletet mondaniuk. Ne féljenek változtatni, menet közben optimalizálni.

Az elmúlt másfél esztendő elemi erővel vetette fel a fentiekre való - az eddigieknél hangsúlyosabb - gondolkodás szükségességét. Láttuk, hogy minden törekény. Semmi sem állandó - az óvatosság és a felelősség előtérbe került. Megfontoltan és körültekintően kell járni az utat.

Az elmúlt időszaknak és ennek a forrongó, tapogatózó, de reménytelj átmeneti kornak számomra személyes vetülete is van. Kicsit olyan érzése van az embernek, mintha

vérzivataros időkben hosszú, kényeszerű, sötét óvóhelyen való tartózkodás után hirtelen kilépett volna a napfényre. Hunyorog, lassan hisz csak a szemének, felegyenesedik és elindul. Kicsit megtörve, de megsokszorozott elszántsággal és erővel - a LEHETŐSÉGET keresve.

Az én életemben éppen olyan nehézségeket hozott ez a másfél év, mint az Önökében. A felelősség szorítása, az aggodás családomban, embertársaim életéért, egészségéért számomra is tetet-lelket-szellemet próbáló volt. Amikor IGEN-t mondtam erre a megtisztelő és kivételes kihívásra, nem tudhattam - ahogyan senki sem tudhatta - milyen kikökökelt világban kell majd helytállnom. A szakmai és emberi vívódás, a teljesítőképesség hatá-

raival való örökös szembesülés, a küldetés újraértelmezése kísérték a mindennapokat. Magam is hosszú utat jártam be másfél esztendő alatt. Hamvas szerint „A tett az embert magával rántja. Hová? A következőkbe. Amelyek alól nem lehet kibújni.” Nem bújtunk ki - mert hittünk, hiszünk az előidézett következményekben és a jövőben.

Wass Albert szavaival kívánok a színházi világnak - minden kedves kollégámnak Boldog Új Színházi Esztendőt, sikeres és kihívásokkal, csodálatos művészi és közösségi élményekkel teli 2021-22-es évadot:

„Az irány: ráébreszteni a világot arra, hogy mi történik velünk, és ráébreszteni a magyarokat arra, hogy nekünk kötelességünk van.”

Fotó: Ács Tamás

Kaszás Attila-díj: Rusznák Andrásra szavazott a közönség

Rusznák András, a budapesti Radnóti Miklós Színház művésze kapta a Kaszás Attila-díjat a közönség szavazatai alapján. A díjazott nevét Pokorni Zoltán, a Hegyvidéki Önkormányzat polgármestere, a díj társalapítója jelentette be a Győri Nemzeti Színházban tartott Országos színházi évadnyitón.

A Kaszás Attila-díj idei másik két jelöltje Gulácsi Tamás, a nyíregyházi Móróc Zsigmond Színház tagja és Fándy Csaba, a kaposvári Csiky Gergely Színház művésze volt. A jelöltekre a közönség a www.kaszasattiladij.hu oldalon adhatta le voksát.

Rusznák András a díj átvételkor úgy fogalmazott, egész életében szerencsése volt, mert olyan társulatoknál dolgozhatott, ahol fejlődni tudott és barátok vették körül. Ahol megtanulta, hogy milyen a társulati lét és a csapatmunka.

Pokorni Zoltán azt emelte ki, hogy a díj alapításakor a Kaszás Attila iránt érzett szeretet és a halála fölötti megrendülés adta az elismerés erejét, ma pedig azok, akik megkapták és "ez így van rendjén".

A díj nem mérce, de hozzájárul ahhoz, hogy "legyen kihez mérni magunkat", hogy a "színházat csiná-

ló művészek figyeljenek egymásra" - tette hozzá.

Kiemelte, hogy már a díjra való jelölés is elismerés és csak "szerencse dolga", hogy végül ki kapja meg.

Fekete Péter, az Emberi Erőforrások Minisztériuma kulturális államtitkára az Országos színházi évadnyitón arról beszélt, hogy a koronavírus-járvány alatt az ágazat megóvásának és jövőképeinek elveit fektették le, amelyhez a közösségként való hozzáállás és a jövőbe vetett hit jelentette a sorvezetőt.

Köszönetét és háláját fejezte ki a járvány alatti helytállásért, azért a munkáért, amellyel a "lelket tartották az emberekben" a művészek, felismerve, hogy a lelki egyensúly meghatározó a testi egészség megőrzésében.

Hangsúlyozta, hogy mindenki tette a dolgát, alkalmazkodott, felelősséggel hozott döntéseket, hittek a jövőben, a színházban dolgozók is figyelemfelhívó, összetartozást segítő koncerteket szerveztek, elárasztották a digitális teret tartalmakkal.

Az államtitkár kiemelte, hogy "paradigmaváltás idején vagyunk", a magyar történelemben eddig soha nem látott mértékű forrás került a szektorba az elmúlt időszakban. A magyar színházak finanszírozása

kiszámítható, ami magas szintű előadásokra ad lehetőséget - mondta.

Ugyanakkor az előadni kívánt darabokat felelősséggel szükséges megtervezni - emelte ki, hozzátéve, hogy az intézményvezetőknek tudatosítaniuk kell munkájuk súlyát, mert nemzeti örökségünk megőrzése és továbbadása a tét.

Hangoztatta, hogy a vezetők ne féljenek menet közben változtatni és optimalizálni.

"Az irány ráébreszteni a világot arra, hogy mi történik velünk és a magyarokat arra, hogy nekünk kötelességünk van" - mondta.

Bakos-Kiss Gábor, a Győri Nemzeti Színház igazgatója megtisztelőnek nevezte, hogy a tizedik Országos színházi évadnyitót idén a szabad királyi várossá válásának 750. évfordulóját ünneplő Győrben rendezték.

Dézi Csaba András, Győr polgármestere (Fidesz-KDNP) arról beszélt, hogy az elmúlt másfél évben a járvány miatt hiányoztak az emberi kapcsolatok, a bezártság a tetet és a lelket is megviselte.

Az Országos színházi évadnyitón a Győri Nemzeti Színház, a Győri Balett, a Győri Filharmonikus Zenekar, a Vaskakas Bábszínház és a Fővárosi Nagycirkusz művészei működtek közre.

MTI

„Egy pillanatra sem álltunk meg!”

– több száz élő előadás, különleges programok a pandémia alatt és után is a Veszprémi Petőfi Színháztól

„Boldogok és büszkék vagyunk, hogy a Veszprémi Petőfi Színház a pandémia alatt sem állt meg, a zárt kapuk mögött folyamatosak voltak a munkák és utazó színházunkkal – „Maradj otthon, majd mi megyünk!”, Kulturszuri, Önök kérték, a Veszprémi Petőfi Színház teljesíti! Maradj az óvodában, iskolában, majd mi megyünk! programjainkkal – megtaláltuk a módját, lehetőségét a nézőinkkel, bérleteseinkkel való biztonságos, élő kapcsolat kialakításához, mely során erőt, kitartást vittünk a színház gyógyító erejével, és zenés, feltöltő műsorainkkal!” – olvasható a Veszprémi Petőfi Színház honlapján.

Májusban szabadtéren, majd ahogy a szabályozások engedték – a biztonsági előírásokat betartva – Színháztermünkben kezdték meg bérletpótló előadásait, és új produkcióik bemutatását. Április végén egészen június közepéig 34 intézményben, közel 3000 ifjú, bérletes nézőjüknek vitték el Kukame-se című tanulságos, vidám, zenés mesejátékukat, de – a gyermekek és a Társulatuk legnagyobb öröme-re – nyári táboraikat is meg tudták tartani. Így SzínHázVilág napközis

táboruk során 5-10 és 10-14 éves korosztályban két turnusban, valamint Balatonalmádiban a Kerényi Imre Program keretében létrejövő, Carpe Diem! bentlakásos táboruk során a 14-18 éves korosztály szintén két turnusban tudták fogadni. Két nagy, Veszprém és országszerte várt nyári fesztiváljuk is megrendezésre került! IV. Veszprémi Rátónyi Róbert Operettfesztiváljuk idén rendhagyó jelleggel ingyenesen és Veszprém-szerte, valamint szeretett városuk legkülönlegesebb helyszínein megjelenve vitték el a magyar virtust, a színházi feltöltő erőt Veszprém lakosainak, míg IV. Lélektől-lélekig Érzékenyítő Fesztiváljuk során színvonalas, budapesti siker előadások mellett Érzékenyítőcske programmal, Felolvasó Színházzal és lélekemelő beszélgetésekkel várták az érdeklődőket. Megrendezésre került Bérletek Éjszakája eseményük is, ahol nem csak régi, de számos új bérletes nézőjükkel ünnepelhettek együtt a színház csodálatos világát Díszterükön. „Mérhetetlenül hálásak vagyunk bérletet- és jegyet váltott nézőinknek, akik ebben a rendkívüli időszakban is hűségesek maradtak a Veszprémi Petőfi Szín-

házhoz, és az újrainítást követően 26.581 nézőt fogadhattunk szabadtéri és beltéri előadásaink során, de bérleteseink száma is meghaladta az 5000 főt!” – nyilatkozták.

Bérletpótló előadásai után sem álltak meg, hiszen július végén megkezdtek bérletszünetes szabadtéri, zenés estjeiket és feltöltő színházi előadásait Balatonalmádiban, a Vörösberény Kolostor udvarán és a Kerényi Imre Kult-Magtár pincéjében! Július végétől kezdődően augusztus végéig 17 előadással, a musicaltől kezdődően, a zenés mesejátékon, operetten, színdarabon át egészen a romantikus vígjátékokig kedveskedtek Balatonalmádi lakosainak és az odalátogatóknak. Előadásait szeptemberben is folytatják!

Szeptembertől pedig lélekerősítő évaddal várják nézőiket a Veszprémi Petőfi Színház Színháztermében, illetve Latinovits-Bujtor Játékszínükben! Első nagyszínpadi bemutatójuk Ken Ludwig - A Hóstenor bohózata lesz, melyet Tasnádi Csaba, Jászai Mari-díjas rendező állít színpadra. Másodikként egy ősbemutató kerül színpadra, A mindenség elmélete, mely egy hatalmas koponya, elismert tudós Stephen Hawking

életét mutatja be. Előadásait a Veszprémben még nem játszott Lili bárónő című fergeteges operettel folytatják majd. Negyedik bemutatójuk William Shakespeare - Ahogy tetszik című vígjátéka lesz. Utolsó nagyszínpadi előadásuként pedig az előző évadban a járvány miatt csúsztatni kényszerült, de mindenki által nagyon várt és ismert musicalt láthatják nézőik: Lévy Szilveszter és Michael Kunze - Mozart! Latinovits-Bujtor Játékszínükben Piros Ildikó Kossuth- és Jászai Mari-díjas, Érdemes művész Abigél titkai - töredékek az író életéből című önálló estjével, Lengyel Nagy Anna - Élet. történetek.hu... A mi Józsinak / Erzsike előadásával, Gyökössy Zsolt - Móriscs múzsái című drámával, Lezsák Sándor - 80 vödör levegő tragikomédiájával, valamint egy emlékesttel Pilinszky 100 címen várják bérletet- és jegyet váltott nézőiket! Természetesen, gyermek- és ifjúsági produkciókkal is készülnek, így A holdbéli csónakos című mesejáték, a Hagymácska mese musical, Bonbon Matiné zenei beavató bérletük - Rigócsör király, Ludas Matyi, Kacor király és A három kismalac történetével -, Erich Kästner - A két

lotti, a Dvorák Patka Színház Egyperecesek és „De szeretnék gazdag lenni...” József Attila est, valamint a Kabóca Bábszínház Bánk Bán című bábjátéka is színesíti 2021/22-es évaduk repertoárját. Az előadásokról bővebben honlapukon olvashatnak: <https://www.petofiszinhaz.hu/Eloadasok/Aktualis-evad>

„Érezzük, hogy nézőink hálásak azért, hogy nem adtuk fel, nem hagytuk cserben őket ezekben az embert próbáló, nehéz időkben sem. Együtt küzdöttünk a legnehezebb időszakban is közösségben a közönségünkkel! Köszönjük a bizalmat!” – mondtak köszönetet az augusztus 23-án tartott Évadnyitó ünnepélyük során.

„Találkozunk a Veszprémi Petőfi Színház Színháztermében és Latinovits-Bujtor Játékszínükben, valamint Balatonalmádiban, a Vörösberény Kolostor udvarán és a Kerényi Imre Kult-Magtár hűs pincéjében! Tartsanak velünk a 2021/22-es évadunkban is!

A Veszprémi Petőfi Színház minden helyzetben közösségben a közönséggel!”

Virág Cintia Krisztin

Kiss Fózsef

200! 500!! 700!!!

Most is látom magam előtt Hubay Miklós alakját, aki 2004-ben, amikor éppen megalakulóban volt a Drámaírói Kerekasztal, a Városligeti fasorban, a valamikori Színházi Dolgozók Szakszervezete székházában, a Rátkai Klub egyik tágas helyiségében, elfáradva a ráneveződő 86 év súlyától, úgy döntött, távozik a fiatalok gyűrűjéből, s az ajtót nyitva maga előtt, visszafordult, és intően kinyilatkoztatta, megemelve a hangját: „Írjatok egymásról!” Talán meg is ismételte, a nyomaték miatt: „Írjatok egymásról!” Kilépett, becsukta az ajtót. Hét év múlva minden ajtót becsukott maga mögött.

Kik írjanak kiról? Mi, drámaírók? Mi? Drámaírók? Mi drámaírók vagyunk? Drámaíró... Mit jelent ez a szó? Madách Imre, Molnár Ferenc, Lengyel Menyhért, Örkény István, Hubay Miklós örökösei? Mi lennének azok? Ez valami jutalom? Kegye? Örökség? Felelősség? Teher? Mi ez, egyáltalán? Kik vagyunk mi? Hol helyezkedünk el a 21. századi magyar kultúra térképén? Egyáltalán, rajta vagyunk?

Mit jelent ma, Magyarországon a drámaírás? Az, hogy színpadi szerző valaki? Ez hivatás? Szakma? Kaland? Mi ez? Meg lehet ebből élni? Mi a drámaíró feladata, szerepe az egyetemes magyar kultúra színpadán? A drámaíró drámát ír? Vagy szöveget? Miért mondják ma azt a drámai műre, hogy szöveg? Szöveg? Szöveg lenne az, amit egy fiatalember, aki imádja a színházat, és dialógusba fogalmazza, szenvedélyesen kopog-

tatja a klaviatúrán, ami a szívét, agyát feszíti, amit ki kell mondania, ahogy a színésznek el kell mondania, ahogy a rendezőnek a színpadra kell szerveznie, ahogy a lelke ködéből kibontakozó alakoknak ki kell mondanianuk, ami miatt szenved, tékozol, dorbézol, veszteget, pazarol csekély életéből, az csak, szimplán, hidegen, szárazan csak „szöveg”?

Hogy lesz ebből mű? Alkotás? Dráma? Olyan, mint amit Shakespeare, Szophoklész, Molière, Besenyei, Csokonai alkotott? Ez mind csak szöveg? Ezek a félistenek csak szövegelték? Hova húzzuk le őket? Miért húzzuk le őket? Miért?

Mi a drámaírás? Időtöltés? Szórakozás? Önterápia? Ötletelgetés? Olyasmi, amit majd a rendező tesz helyre, formáz, hitelesít? Én csak írogatok valami ajánlatot, kitöltök egy csekket, amit a komoly felnőtt, a rendező majd elrendez? Majd ő megoldja.

Vagy valami más? Magasrendű tevékenység? Művészet? Alkotás? Világlalkotás? A színpadi ösztömvészet centruma? A mag, az alap. Vagy csak szöveg? Ki tesz itt igazságot?

Egy biztos. Valami zavar van. Valami nincs a helyén. Valami kibillent a fundamentumból. Finoman reccsen egyet-kettőt az alapozás... Mintha rezzenne a felépítmény... Mindenki érzi, de hessenti az aggodalmát... majd valaki, valahol megoldja, nem az én dolgom... én csak egy kis csavar vagyok a szerkezetben... éppen nem az én felelősségem...

„Havi kétszáz pengő fix-szel, ma az ember könnyen viccel” – dalolta a pesti kabaré 1936-ban. S valóban, abból akkor meg lehetett élni.

1936-ban Molnár Ferenc 58 éves volt. Régen túl volt a Pál utcai fiúkon, a Liliomonon, az Üveg cipőn, a Játék a kastélyon. Az 56 éves Lengyel Menyhért már megírta a Tájfunnt, a Földnélküly Jánost is hét éve, a Ninocskát a következő évben kopogja le. Még béke van, a színházak ontják a bemutatókat, a hangosfilm egyre sikerebb.

És most idézek Karinthy Frigyes és Lengyel Menyhért: Földnélküly János c. vígjátékának kezdő jelenetéből:

„Székely. Egyszóval és röviden: mennyit lehet, kedves mester, egy színdarabbal keresni?”

Antal. Sokat.

Székely. Mégis?

Antal. Hát kérem. Egy rendes színház bevételi képessége 6-7000 pengő. Szerző a bruttóbevétel 10 százalékát kapja. Az 700 pengő.

Székely. Egy este?

Antal. Egy este.

Székely. Hétszáz pengő egy este...? Kolosszális! Az tíz előadás után 7000 pengő. (Zsgatottan) Ötven előadás után 35 000 pengő. Száz után 70 000 pengő!

Antal. Budapesten.

Székely. Budapesten... És Bécsben?

Antal. Ugyanannyi schillingben.

Berlin...

Székely. Ugyanannyi márka...

Antal. Azután van háromszáz német színpad. Nagy helyek, mint Hamburg, Frankfurt, München, Drezda...

Székely. Háromszáz színpad! Az... hetven... (Magában számol)

Antal. Na aztán Párizs, a franciáktól nehéz ugyan keresni, mert a francia fordító leveszi a jövedelem ötven százalékát. Ha Amerikát vesszük, ott egy közepes siker heti 12-14 ezer dollár bruttót jelent. 1400 dollár betenként.

Székely. Pengő, schilling, márka, dollár! Hisz ez egy vagyon!

(Bálint drámaíró, 40-50 év közötti keserű ember, jön) Szervusz!

Antal. Szervusz. (Bemutatja) Székely barátunk, klubunk vendége.

Bálint. Bálint.

Székely (boldogan) Bálint Sándor, a világhírű drámaíró?

Bálint (keserűen) Személyesen. (Leül)

Antal. Székely barátom épp aziránt érdeklődik, mennyit lehet egy színdarabbal keresni.

Bálint. Semmit.

Székely. Hebe... Semmit... Pengő, schilling, márka, dollár. Csak Budapesten hétszáz pengő esténként, bruttó bevétel.

Bálint. Ön olyan darabról beszél, amit előadnak...

A realisták kinevetik azt, aki ezt a leányregényt ma is érvényesnek tekinti. Ilyen ma nem létezhetik, mondják nevetve. És a mai Lengyel Menyhértek, Karinthyk,

Molnár Ferencek azt mondják elszántan: De igen! Létezik!

Itt élnek közöttünk. Megérdemelnék. Itt vannak. Csak nem tud-

ják megfutni a pályájukat... Mi lehet ennek az oka?

Drága Hubay Miklóst meghívtam a Magyar Művészeti Akadémia Aura Egyesületének beszélgetésére, 2004-ben, amikor én voltam az elnök, hogy meséljen, mondja el, amit tudunk kell. (1936-ban érettségizett Nagyváradon.)

„1942-ben debütáltam a Németh Antal vezette Nemzeti Színházban. Akkor 24 éves voltam, egyetemista. Szücs László dramaturg volt a mentorom. Bejártam hozzá a színházba, lelkendezve meséltem újabb és újabb daraböleteimről. Meghallgatta őket, majd egy cetlire írt valamit, azzal leszaladtam a pénztárba, és bemutattam. A pénztárosnő elhúzta a száját, de kifizetett 500 pengőt előleget nekem, alkalmakként. Sok ilyen előlegem volt.” tette hozzá az agg mester, huncutkás fénytel a 86 éves szemében.

Kérem, gondolkozzanak el a fentiekben.

Folytatása következik.

Nők a középpontban

Október elsején nyitja meg kapuit a *MagdaFeszt* a Csokonai Színházban

Október 1-jén Sardar Tagirovsky „bukott nő”-történetével. A kaméliás hölgy című premierrel indul az idei MagdaFeszt. Ifj. Alexandre Dumas regénye egyszerre látatja a botrány áldozatainak helyzetét – olyanokét, mint a híres kurtizán, Marguerite Gauthier, aki már-már beletörődött sorsába; és olyanokét is, mint az anyagilag lecsúszott, de arisztokrata mivoltát látszatban továbbra is őrizni próbáló Armand Duval. Találkozási próbálók nemcsak szerelem születik, de küzdelem is egy olyan rendszer ellen, melyben a pénz mindennél nagyobb úrnak mutatkozik.

A MagdaFesztben ott lesz a Leopold Bloom-díjjal kitüntetett Németh Hajnal médiaművész, aki Tar Sándor Szőke város című verse alapján készített filminstallációját hozza el. Vendégül látják a Dumaszínház tagját, Ráskó Esztert a NagyÁrpi című önálló estjével, aki a vlog sorozatából is ismert kendőzetlenség-gel mesél a nővé, partnerré, anyává

válás rögös rumos meggyeiről és spandex nadrágjairól. Meghívást kapott a kortárs román színház egyik legizgalmasabb alkotója, Gianina Cărbunariu, a nagyváradi társulat pedig bemutatja a Cărbunariu szövege alapján készült A tigris című előadást. Külön öröm, hogy a Csokonai Színház két társulati tagja, Majzik Edit és Varga Klári is elhoz egy-egy Budapesten készült saját produkciót. Majzik Editet az Egyasszony szerzője, Péterfy-Novák Éva A rózsaszín ruha című tárcanovelláiból készült előadásban, míg Varga Klárit a Szent Margit életét feldolgozó Oldás-Áldásban láthatja majd a közönség. A rózsaszín ruha történetei (Elena Ferrante világhírű könyveihez hasonlóan) a női „hétköznapiokról”, női barátságokról, szerelmekről, házasságokról, csalásokról és csalódásokról szólnak.

A MagdaFeszt képzőművészeti kiállításokkal, filmvetítéssel, beszélgetésekkel várja az érdeklődőket.

Tizenhárom év, három hónap, két hét, egy nap után 2021. szeptember 3-án vehette birtokba újra a szentesi közönség a Tóth József Színház és Vigadót!

A „Petőfi” a város életében nem csupán szálloda volt megnyílását követően, hanem egy évszázadon keresztül a társasági élet központja, a város polgári kultúrájának szimbolikus színtere.

A megújult színházat a Békéscsabai Jókai Színház üzemelteti, így a nagyszabású gálaműsorral az új jártékért születését is ünnepeltük Szentes városában.

A gálaműsoron színpadra lépett többek között Zseda, Gregor Bernadett, Xantus Barbara, Straub Dezső, Szőke András és Badár Sándor is. A jókais színeket Csonka Dóra, Liszi Melinda, Nagy Róbert és Ormándy M. Keve képviselték a közönséggel teljesen megtelt utcán, a színház elé

Átadták a Szentesi Tóth József Színházat és Vigadót

felállított színpadon.

A színház átadó ünnepélyét követően a Vitéz lélek című előadást láthatta a szentesi közönség.

Fekete Péter kultúráért felelős államtitkár a szentesi színház megnyitóján az MTI-nek elmondta, hogy Magyarországon színházfelújítások sorozata valósul meg, a millennium óta nem fordítottak annyi közpénzt erre a területre, mint most.

A szentesi Tóth József Színház kialakítása méltán csatlakozik a kaposvári, a veszprémi, szolnoki és a debreceni színház felújításának sorába. Jó helyre került a közpénz, hiszen a fiatalok, különösen a középiskolás kor-

osztály Szentesen rendkívül fogékony a színházra - közölte az államtitkár.

A Petőfi Szálló egykori épülete közösségi tér, hiszen a szentesi polgárok annak idején megvásárolták azt a területet, melyen a 19. század végén elkészült a magyaros-szeccsessziós épület - emlékeztetett Fekete Péter. Rámutatott arra: hatalmas a felelőssége egy városnak, hogy egy ilyen egykor köztulajdonban álló kulturális teret ne hagyjon magára.

Az államtitkár felidézte, hogy az épületet korábban privatizálták, állapota azonban fokozatosan leromlott. A város mintegy 300 millió forintot fordított az ingatlan visszavásárlására,

ez azonban nem volt elég, a kormány döntése alapján jelentős közpénzt fordítottak a rekonstrukcióra.

Fekete Péter kiemelte, nemcsak a műemléképület helyreállítása történt meg, a színház technikai felszereltsége is a kor követelményeinek megfelelő: zsinórpadlás, forgószínpad áll rendelkezésre, a színpad hátsó ajtaja pedig kinyílik, így szabadtéri előadások tartására is lehetőség nyílik.

A színház üzemeltetésére a közelben lévő Békéscsabai Jókai Színház professzionális csapatával kötött két-éves szerződést a város. Az első évadot a kulturális államtitkárság 100 millió forinttal támogatja, amelynek

elengedőnek kell lennie arra, hogy a teátrum saját előadásai mellett el tudja hozni az ország legjobb produkcióit a szentesieknek - jelentette ki Fekete Péter.

A Szentes főterén álló, 1897 és 1899 között épült magyaros-szeccsessziós stílusú Petőfi Szálló és Vigadó épülete a hazai szeccsesszió meghatározó építészei, Komor Marcell és Jakab Dezső tervei szerint készült el. 2008-ra a teljes épület leromlott, használhatatlanná vált. A város a településfejlesztési operatív programból 1,1 milliárd forintot nyert el az épületkomplexum felújítására, ezt az önkormányzat önéreje mellett 700 millió forintos kormányzati támogatás egészítette ki.

A színháztermet Tóth József (1823-1870) színészről, Szentes jeles szülöttéről nevezték el, aki a Nemzeti Színház második nemzedékének legjelentősebb realista jellemábrázolója volt.

Egy színház felújítás képei

Mindig a sűrűjébe csöppen, oda ahol történik valami, állítja magáról Vidovics Ferenc, aki tizenhárom éven át, az utolsó előadástól az újbóli megnyitóiig fotózta a szentesi Tóth József Színház és Vigadó épületét és felújítását. Az évek alatt elkészült közel húszezer fotóból most válogatás kiállítás nyílt a színház vigadó-jában.

A hányatott sorsú, Komor Marcell tervezte szeccsessziós ékszerdoboz immár régi pompájában fogadja a szentesieket és a városba érkező színházszerető közönséget. A megújulásig azonban hosszú út vezetett, ezt az utat dokumentálta végig Vidovics Ferenc szentesi fotós.

– Fotóztam az utolsó előadás után, ami után a színház bezárt. Az Ancónai szerelmesei volt színpadon, a berendezést már az előadás alatt elkezdték szétszerelni – emlékezett vissza a kezdetekre Vidovics Ferenc. A fotós azután rendszeresen visszajárt és rögzítette képein az egyre pusztuló épület állapotát, majd a három éve elkezdődött felújítási munkálatokat. A fotóanyag szinte pilla-

natról pillanatra mutatja be, hogyan menthető meg összefogással egy, a közösség számára fontos, épület.

Vidovics Ferenc a színházba diákkorában, a digitális fényképezésbe huszonnégy évvel ezelőtt szeretett bele. A fény, mindig kiemelt szerepet játszott az életében.

– Színházi előadásokban fénytechnikusként működtem közre, de dolgoztam nyomdában fényzedőként és most, mint fotós, fényképész tevékenykedem – vall magáról.

A Tóth József Színház fotózása eddig kitöltötte a mindennapjait. – Az elmúlt évtizedben folyamatosan fotóztam az épületet. Amikor a felújítási munkák elkezdődtek, napi szinten voltam jelen. Imádtam csinálni, ha kellett letettem a fényképezőgépet és besegítettem az építkezésbe. Most van egy kis űr az életemben, de igyekszem egy új projektet találni magamnak – válaszolta kérdésünkre.

Az elkészült fotókból, melyek egy részét most a vigadóban tekinthetik meg az érdeklődők, a tervek szerint interaktív könyv készül majd.

Békés Megyéért kitüntetést kapott a Békéscsabai Jókai Színház

Békés Megyéért kitüntetést érdemelt ki a Békéscsabai Jókai Színház közössége. A díjat Zalai Mihálytól a megyei közgyűlés elnökétől vette át a társulatot képviselő Seregi Zoltán igazgató, szeptember 2-án, az orosházi evangélikus templomban tartott ünnepi közgyűlésen.

A díj indoklása szerint: „A Seregi Zoltán igazgató vezette Békéscsabai Jókai Színház sokat tesz a fogyatékkal élőkért, a halmozottan hátrányos helyzetűekért, illetve a kultúrához való hozzáférésükért, az esélyegyenlőségükért. Éltre hívták az Angyalok szárnyalása nevet viselő gálaestet, amelyen sérültek és

színészek együtt állnak színpadra. Figyelnek a mozgássérültekre, a látás- és hallássérültekre egyaránt.”

Köszönjük az elismerést, idén is folytatjuk a narrált és jeltolmáccsal közvetített előadásainkat, októberben pedig újra szárnyra kapnak az Angyalok is.

Csomós Lajos Magyar Teátrum-díjas

Készülődik a Kakukkfészek főszerepére Csomós Lajos, ám előtte még egy díjátadóra is meghívást kapott.

A XI. Magyar Teátrum Nyári Fesztivál idei díjazottjai között a legjobb férfi főszereplő díját ugyanis neki ítélte a szakmai zsűri, a Hotel Mimóza

című vígjátékban nyújtott alakításáért. Az elismerést Szarvason, a Vízi Színház évadzáró gáláján vette át a Békéscsabai Jókai Színház művésze.

Előadások segítségével élő barátaink számára

Segítséggel élő nézőinknek is százszázalékos színházi élményt szeretne nyújtani a Békéscsabai Jókai Színház, így szeptember folyamán négy alkalommal különleges előadást tartunk azok számára, akik a hagyományos bemutatókat nem élvezhetnék maradéktalanul. Szeptember 2-án a Sweet Charity narrált előadását láthatják, szeptember 25-én a Családi ágy című

vígjátékot mutatjuk be a Vakok és Gyengénlátók Békés Megyei Egyesületének tagjai számára (zártkörű előadás). Még ugyanezen az estén 19 órától a Kakukkfészek című drámát tekinthetik meg jelelt formában, míg ugyanezt a darabot szeptember 27-én 15 órától narrációval élvezheti a közönség. A narrált előadások előtt fél órával kulisszajárást tartunk.

Szarvasi vendégjátékaink

A Szarvasi Vízi Színház igényes programsorozata el sem képzelhető a Jókai Színház Monte Cristo grófja-előadásai nélkül. Az idei nyáron ezen kívül nagy sikerrel mutatkozott be Szarvason a Békéscsabai Jókai Színház három előadása. Augusztus folyamán először az egrí Agria Nyári Játékokon debütált Viktória című nagyoperettet mutatták be a különleges vízi színpadon Seregi Zoltán rendezésében, majd a tavalyi évadunk egyik legnépszerűbb vígjátéka, a Hotel Mimóza elevenedett meg. A darab főszerepében Csomós Lajost és Fehér Tímeát láthatták, rendezője Katkó Ferenc. A nyár végére is tartogattunk csemegét: a Sweet Charity című édes-bús Broadway-musical Csonka Dóra és Sánta László főszereplésével nemcsak a békéscsabai közönséget bűvölte el, hanem a Körösparti város színházat és zenét szerető nézőit is. Az utóbbi két darab jelelt-narrált formában került színre, így a segítséggel élő nézők számára is teljes élményt jelenthetett.

Kezdődik A szabadság évada Sopronban

Színpadon Széchenyi, István király és a Rongyos gárda

A szabadság évadaként hirdette meg a 2021/2022-es szezonját a Soproni Petőfi Színház. Üzenetében, gondolatiságában, tematikájában követi az 1921. december 14-i helyi népszavazás 100. évfordulója előtti tisztelgést. A műsorterv folytatása az ideai hűség évadának, amely a világvárvány miatt tulajdonképpen elmaradt, ám sikerült pótolniuk az előadásokat. Érdekes, hogy a hat őszi új bemutatóból öt gyakorlatilag már elkészült az elmúlt fél évben - összegezte a mögöttük álló időszakot Pataki András, a teátrumot működtető Pro Kultúra Sopron Nonprofit Kft. ügyvezetője a társulati ülésen.

Az évadot lezáró és az új szezon megnyitó társulati ülésen az ügyvezető visszatekintésében kitért arra, hogy tavaly A padlás és a Stabat Mater előadások bemutatója után ismét bezárták a színházakat, ám a társulat így is aktív maradt, sokat dolgoztak online térben. Ebben az időszakban

készült el a Peer Gynt előadás televíziós felvétele és több videós anyaguk. A nyitás után májusban és júniusban sikerült intenzív munkával pótolniuk az előadásokat, s lezárták a szezont. Egy darab maradt még, melyet nem mindenki látott a bérletesek közül. Szeptemberben megtekinthető a Stabat Mater táncmű, ez a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus jegyében készült, és a találkozóval egy időben játsszák majd a színházban a jövő héten. Az előadás hat nemzet táncművészeivel, szimfonikus zenekarral, operaénekesekkel, különleges látványvilággal, Pergolesi, valamint Sosztakovics érzelmeit felkavaró muzsikájával a Sopron Balett és a St. Pölten-i Europaballett koprodukciójaként tekinthető meg a Petőfi Színházban. A koreográfusok Demcsák Ottó és Alekszej Batrakov.

A színház a nyáron is sokat játszott, fesztiválokon vett részt. Kisvárdán volt látható az Emigránsok és a Zenta, 1697 rockopera. Utóbbi zárta az Esztergomi Várszínház idei szezonját, melyet az Ördögölő Jó-

zsiás című zenés tündérajáték nyitott meg soproni és zentai együttműködésben. Szarvason vendégszerepelt a Hétszínvirág mesés táncjáték. A Bóköz Fesztiválon volt látható a Soproni Petőfi Színház előadásai közül a Kövek című tanjáték, a Silentio transeo pódiumest és A zuhanás második pillanata abszurd álomjáték.

Az új szezonban felnőtt bérletben látható Németh László Széchenyi című történelmi drámája a város első díszpolgáráról, ezt Csiszár Imre Kossuth- és Jászai-díjas, kiváló és érdemes művész állítja színpadra. Tamási Áron Ördögölő Józsiás című zenés tündérajáték a Zentai Magyar Kamaraszínházzal koprodukcióban kerül színre. A zenét a Kossuth-díjas Szarka Gyula szerezte. A rendező a Jászai-díjas Pataki András. Szintén ő állítja színpadra a Sík Sándor művéből készült tragédiát, az István királyt, amely a zentai, a komáromi színházakkal, valamint a Forrás Színházzal készül közösen. A kisszínpadon pedig Sławomir

Mrozek Emigránsok című színjátékát kínálják, ez a csallóközi Csavar Színházzal együttműködésben jön létre. A soproni népszavazás 100. évfordulója alkalmából Somogyváry Gyula És mégis élünk című regényéből Demcsák Ottó Harangozó-díjas koreográfus, a Sopron Balett vezetője készíti táncművet Szarka Gyula zenéjére. A szimfonikus művet a településen nagy múltra visszatekintő Liszt Ferenc Szimfonikus Zenekar játssza. Az évadot jövő tavasszal Ábrahám Pál – Alfred Grünwald – Fritz Löhner-Beda Bál a Savoyban című revüoperettje zárja Béres László rendezésében. Ezt az előadás a mostani nyári szezonban augusztusban és szeptemberben német nyelven mutatják be a fertőrákosi barlangszínházban.

Középkorok bérletben játsszák a Széchenyit, az Ördögölő Józsiást, az István királyt, az És mégis élünk című táncművet, valamint a Presser Gábor – Sztevanovity Dusán – Horváth Péter szerzőhármastól A padlás című félig mese, félig musicalt. Választható fórumszínházi előadásként kínálják ennek a korosztálynak az Emigránsokat, a Kövek című tanjátékot és a Silentio transeo címet viselő pódiumestet. Ez utóbbi produkció az Esztergomi Várszínházzal, a Szolnoki Szigligeti Színházzal és a Forrás Színházzal közösen jön létre.

A felsősök megnézhetik A padlást, az Ördögölő Józsiást, az És mégis élünk című táncművet, és az iskolák lehetőséget kapnak arra, hogy diákjaik színházi nevelési előadáson is részt vehessenek, mégpedig a Kövek című tanjátékon.

Az alsós bérleteseknek A rézerdő lakói zenés mesejátékot kínálják Méhes Csaba és a Brass in the Five kvintett előadásában. Játsszák nekik a Szabó Magda művéből készült Tündér Lala című mesét Mess Attila rendezésében (ez a Zentai Magyar Kamaraszínház és a Forrás Színház koprodukciója), valamint az Árgyilus és Tündér Ilona című mese-táncjátékot Alekszej Batrakov koreográfusával és rendezésében a Sopron Balett produkciójaként.

Az óvodás bérletesek szintén megnézhetik A rézerdő lakóit, az Árgyilus és Tündér Ilona című mese-táncjátékot, és nekik érkezik a Kelektya haramiák című zenés bábjáték a Zirány Színházról.

A szabadság évadát a már ha-

gyományos színházi nyílt nappal nyitják meg szeptember 18-án. Az ügyvezető hozzáfűzte: a sikeres pályázataiknak, a társulat alázatos, hatalmas munkájának köszönhetően az évad meghirdetett hat előadásából ötöt munkabemutatóként, illetve előbemutatóként gyakorlatilag színpadra állítottak az elmúlt hónapokban. Így olyan helyzetben várják az évadot, hogy a felújító próbákon kívül a felnőtt bérletes előadások közül már csak az És mégis élünk táncművet kell elkészíteniük.

Az ügyvezető bemutatta a Sopron Balett három új táncosát, Paksi Fruzsínát, Szalay Rékát és Rác Botondot. A társulathoz tagként szerződik Rudolf Teréz, Pintér Gábor és januártól Dienes Blanka vajdasági színésznő.

Az eseményen Sass László, az önkormányzat a kulturális és oktatási bizottságának az elnöke köszöntötte a társulatot A szabadság évadának nyitásként és kívánt mindenki számára eredményes évadot, sok sikert.

Újabb együttműködés a láthatáron

Az ügyvezető beszámolt arról is, tovább gyarapodtak a színház kapcsolatai más teátrumokkal, és ez is hozzájárul ahhoz, hogy erősödjön az intézmény helye Európa kulturális térképén. Újdonságként kiemelte: közös produkciók létrehozására köt együttműködési megállapodást rövidesen a Soproni Petőfi Színház, az ausztriai Leobenben található városi színház és a belga Theater triArte Antwerpen. Ezt kiegészítve összegezte, az elmúlt kilenc esztendőben a Soproni Petőfi Színház partnerkapcsolatot alakított ki több hazai teátrummal, együttműködést kötött határon túli és külföldi teátrumokkal. A vajdasági Zentai Magyar Kamaraszínházzal, az erdélyi mikházi Csűrszínházzal, a Marosvásárhelyi Spectrum Színházzal, a felvidéki Komáromi Jókai Színházzal, a csalóközi Csavar Színházzal élők az együttműködések, csakúgy, mint oroszországi Szaranszkban található Jausev Állami Zenés Színházzal, ahonnan az elmúlt évadokban orosz táncosok érkeztek, valamint onnan szerződtették Alekszej Batrakovot, a Saransk City Balett egykori vezetőjét.

Búcsú Tóth Barnától

Eltemették Tóth Barna jelmeztervezőt augusztusban Sopronban. A Soproni Petőfi Színház saját halottjának tekinti a 81 éves korában elhunyt művészt, aki az elmúlt években több előadásban dolgozott a teátrumban.

A soproni születésű Tóth Barna az Iparművészeti Főiskola textil szakán végzett. Ezután a Békés Megegyi Jókai és a Szolnoki Szigligeti Színháznál tervezett. Fő munkássága a Magyar Televízióhoz kötődött, az 1960-as esztendő végétől 1990-ig zenés filmek, revüműsorok, nagyszabású produkciók, musicalek, operettek látványos színpadi ruhakölteményei fűződtek a nevéhez. A magyar színházi és filmes világ legnagyobb egyéniségeinek, sztárjainak tervezett ruhákat. Stílusbiztonság, ízlés, elegancia, letisztult hatás jellemezte a munkáit. Az 1990-es évek elejétől már csak az Operettvilág Együttesnek dolgozott. Sopronban az elmúlt évadokban az Egy új Velencében, A víg özvegy és most a Bál a Savoyban

jelmezterveit készítette el. Zsador Andrea és Szolnoki Tibor, mint a hozzá legközelebb álló színművészek, emlékeiket felidézve így búcsúznak Tóth Barnától, aki a soproni társulat csapatának tagjaként is otthon volt szülővárosa teátrumában.

Barna hihetetlen jó színházi ízléssel és nagyon komoly irodalmi tudással, olvasottsággal rendelkezett. Olyan könyv és dokumentum gyűjteménye volt otthon, hogy az ritkaság. Amikor elkezdték a Bál a Savoyban próbáit, behozott egy 1930-as évekbeli muzeális értékű újságcikket, ami erről a színdarabról szól. A fotón Ábrahám Pál és Bárony Rózi látható. Zárkózott, visszahúzó emberként élt, türelmetlenséget csak a munkában lehetett tapasztalni nála. Maximalistaként dolgozott, minden egyes ruhaanyagot ő maga választotta ki a jelmezekhez. Ehhez ragaszkodott, gondosan állította össze a ruhákat, precízen, pontosan. Ahogy megálmodta, úgy dolgoztatta ki a szabászasztalnál. Gyönyörűen rajzolt, s mindig a da-

rabból, a történetből, a színészből, az adott korból indult el. Lehetett rá számítani szakmailag, munkái, a sikerek mindig alátámasztották azt: Barnára érdemes és megéri hallgatni. Neki fontos volt, hogy a néző ne kapjon torz képet egy operettől, operáról, vagy musicalről. Hitt a színpadi varázslat erejében, de csakis ízlésesen. Megvédte az álláspontját a rendezőknél, a színházigazgatóknál, mert úgy érezte, a jelmez szolgálja az előadást, a filmet, az egész produkciót, hiszen látvány nélkül nincs katarzis, élmény, de soha nem lehet mindez az öncélú megvalósítás hamis és olcsó eszköze. Ezért is szeretünk vele dolgozni. Sok közös előadást készítettünk együtt. A Magyar Televízió aranykorszakának egyik jelentős tervezőjeként hihetetlen magas színvonalon képviselte mindig a szakmát, a művészetet, a színházat, filmet. Vele együtt utód nélkül letűnt ez az aranykor - búcsúzott a színészházaspár Tóth Barnától.

A Soproni Petőfi Színház társulata örzi emlékét a kiváló jelmeztervezőnek.

Simándy 105

Kiállítás a barlangszínházban

Simándy 105 címmel nyílt kiállítás a fertőrákosi barlangszínházban a művész életműve és születésnapja tiszteletére. Az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet tárlatának - amely a 20. századi operajátás kiemelkedő alakjának állít emléket - meghívása azért is került be a legendák évadába, mert Simándy József nagyon szeretett énekelni a fertőrákosi barlangszínházban, kedvelte ezt a helyet. Összesen 11 alkalommal lépett fel ott.

A művészt gyönyörű orgánuma, színpadi játéka a háború utáni magyar operajátás emblemikus alakjává emelte. A kiállítás nagyszámú fotó felhasználásával, személyes visszaemlékezések és korabeli kritikák segítségével igyekszik teljes képet adni Simándy életéről: a nehézségekkel teli gyermek- és ifjúkorról, az autószerelő-műhelyben eltöltött évekről, a zenei tanulmányokról, illetve a szegedi, majd a budapesti Operaházban induló és kiteljesedő operaénekesi karrierjéről. Bemutatja repertoárját az olasz, német, francia és magyar operákban, illetve oratóriumokban. Mindemellett az interaktív rész operaszerepeiből, filmhíradós felvételeiből és filmszerepeiből nyújt áttekintést.

A kiállítás megnyitóját Szekecs Kriszta, közművelődési munkatárs mondott bevezetőt. Kiemelte, Simándy József egész életében, színpadi szerepeiben, szakmai, emberi alázatosságában a legnehezebb magyar erényeket képviselte a kötelességtudásban, a nemzetért, és igazságért való bátor kiállásban. Szálfagyos ember, igazi művész volt színpadon és azon túl. Bánk bánt játssza a Hazám, hazám című áriát generációk az ő hangján ismer-

ték meg, a hazaszeret egyik legszebb zenés dekrétuma lett általa ez a dal.

A tárlatot Pataki András, a Pro Kultúra Sopron Nonprofit Kft. ügyvezetője nyitotta meg. Elmondta: a legendák évadában egy olyan ikon előtt tiszteleghetnek, aki emlékezetes szerepekkel, egész lényével, művészetével maradandóan, nyomot hagyóan töltötte be ezt a teret, a színpadot. Fantasztikus művek főszerepeit énekelte itt, mint a Fidelio, az Aida, a Trubadúr. Simándy József életműve illeszkedik azokhoz az egyetemes értékekhez is, amelyeket Dohnányi Ernő, a helyet a kultúrának, a komolyzenének és operának felfedező zeneszerző hagyott az utókorra. Ezért örül annak, hogy idén átadhatták a Dohnányi-termet, ahol tiszteleghetnek a Sopronhoz és térségéhez kötődő zeneszerzők előtt, biztosítva az értékörzés folyamatosságát. Ezután külön köszöntötte azokat az egykori soproni kórustagokat, akik az 1970-es években együtt énekelhettek a fertőrákosi barlangszínház színpadán Simándy Józseffel. A Liszt Ferenc Pedagógus Énekkar összesen három alkalommal léphetett fel Simándy Józseffel a hetvenes években a Soproni Ünnepi Hetek keretében rendezett barlangszínházi előadásokban. A szombathelyi szimfonikusok kíséretében 1973 nyarán ők énekelhettek kórusként a Fidelio produkcióban, melyet Huszár Klára rendezett. Ekkor Kórodi András vezényelt, a férfi főszereplő pedig Simándy József volt. Ugyanez az előadás 1974-ben és 1975-ben is szerepelt a fertőrákosi játszóhely műsorán.

A megnyitón Jacsó Erika és Szarvas Anna fuvolaművészek játszottak Szokolay Sándor és Farkas Ferenc műveket. A tárlat október végéig, a barlangszínház zárásáig tekinthető meg.

Silentio transeo

A XX. század elhallgatott irodalma című új pódiumest készült színházi összefogással Molnár Anikó és Papp Attila soproni színművészek tolmácsolásában. A nézők többek között olyan szerzők műveiből hallhatnak részleteket, mint Hamvas Béla, Márai Sándor, Herczeg Ferenc, Fekete István, Sinka István, Szabó Dezső, Wass Albert, Utassy József. A rendező a Jászai-díjas Pataki András.

A Soproni Petőfi Színház, az Esztergomi Várszínház, a Szolnoki Szigligeti Színház és a Forrás Színház koprodukciójában az elmúlt évszázadban hosszabb-rövidebb ideig hallgatásra, betiltásra ítélt magyar írók, költők műveiből ad keresztmetszetet a soproni teátrum két színművésze. Az előadás országjáró útra indult, már látható volt Sopronban, Esztergomban, Pécselyben, Drávacséhiben, s az ormánsági Bököz Fesztivál alatt több településen.

- Csak arról tudunk érvényesen beszélni, arról tudunk tanúságot tenni,

amihez személyes közünk van, ami húsunk elevenjébe vág. Másról meg talán fölösleges is beszélni. Ez az előadás apró, nagyon személyes élménytörödékek hatására vált olyanra, kívánczított színpadra abban a formában, ahogy ezt a pódiumesten láthatják, hallhatják - képp invitálta Pataki András Jászai-díjas rendező a közönséget az első előadásra. Hozzúfűzte: azért született meg az est, mert ezeket a szerzőket egy adott korszakban a hatalom jó ideig betiltotta, hallgatásra ítélte. Már tanítják őket, de még mindig keveset tudunk az irodalmi munkásságukról, sorukról, jelentőségükről, értékeikről, műveikről. Ezért hiánypótlónak gondolja a mostani kezdeményezést. Örül annak, hogy két olyan színművész vállalta az írások tolmácsolását, akik találkozhattak, együtt dolgozhattak Bánffy Györggyel. A Kosuth-díjas legenda önálló műsorával elsők között hívta fel a figyelmet a nemzeti irodalom fontosságára, olyan elfeledett szerzőkre, akik képviselik azt.

Vadak Ura:

új családi musical Sztárénekesek a színpadon koprodukcióban – Budapesti bemutató

Megkezdték a próbáit a Vadak Ura - The Covenant című családi musicalnek Budapesten. A Soproni Petőfi Színház és a TBG Production előadását Pataki András rendező állítja színpadra. A leghűségesebb város teátrumának tagjai, Kisfaludy Zsófia, Papp Attila, Savanyu Gergely, és a társulathoz az elmúlt években csatlakozó művészek közül Füredi Nikolett, Békefi Viktória, Fésűs Nelly, Szentmártoni Norman, Kósa Zsolt is szerepelnek a sztárénekesek felvonultató nagyszabású előadásban, melyet a fertőrákosi barlangszínházban láthatnak jövő nyáron a nézők. Az ősbemutató premierje most október közepén lesz a fővárosban.

A Soproni Petőfi Színház új évadának gyakorlatilag ez a koprodukció az első bemutatója, a premierhévé október 15. és 17. között lesz a budapesti RaM Színházban, majd az előadást országos turnéra indítják,

és több évig szeretnék azt játszani. Az író Egressy Zoltán, a zeneszerző Sebestyén Áron, a dramaturg és a dalszövegek szerzője Müller Péter Sziámi, a jelmeztervező Zseli Csilla, a koreográfusok Benkő Dávid, Benkő-Morvai Veronika, az ötletgazda Vona Tibor.

A történet: klánok harca

A Vadak Ura - The Covenant története a természetben játszódik. Az állatok nyolc klánba tömörülve élnek békésen tűnő mindennapjaikat valahol egy közép-európai erdőben, talán éppen nálunk, hiszen nekünk is van szarvasunk, rókáink, farkasunk, bár medvéink csak elvétve. Erő, ravaszság, nemesség jellemzi őket, de azért vannak gyengéik is, amelyek a darab végére összekovácsolják valamennyiüket. Saját törvényeik szerint élnek, ám ha a szükség úgy hozza, egymással szövetségre lépnek. Miután uralkodójuk hirtelen eltűnik, a klánok meggyengülnek, ezért ősi szertartás szerint mihamarabb meg kell választaniuk új vezérüket, a vadak urát! A legerősebbek, a Medvék klánja, a Farkasok szövetsége és a Rókák nemzetsége pályázik a trónra, akik mindent bevetve, eszükkel, erejükkel, bátorságukkal és ravaszságukkal küzdenek egy hatalomért.

A szórakoztató, minőségi színházi az élményhez hozzájárul a remek énekesekből, színészekből álló szereplőgárda, a slágereként működő nagyívű, műfaji sokoldalúságot hordozó összes dal, az ámulatba ejtő LED-falal látványvilág, a színes jelmezkavalkád, és a géppuskalábú tánckar.

Családi musical, páratlan látványvilággal

Az első nyilvános olvasópróbán Vona Tibor kreatív ötletgazda bemutatta a stábot, amely zömében a nagy sikerű Tesla musical alkotóiból áll. Kiemelte, hogy nem kimondottan mesének szánják a Vadak Urát, hanem inkább igazi családi musicalnek, amikor kicsik és nagyok, apukák, anyukák, nagypapák, nagymamák akár egy fáradt nap után együtt elindulhatnak egy olyan előadásra, amely közös, emlékezetes színházi élményt jelent számukra. Ehhez a modern kor vizualitását is használ-

épitik az előadás színpadi megjelenítését, azon keresztül szűrik át a történet bemutatását, hiszen a TBG profi csapata, előadásainak elemei, azoknak minőségi kiállítása, látványvilága mindezekhez biztos háttérrel jelent. A műhelymunkát ennek szellemében kezdik meg. A szereplőktől cselekvő alapelemként kéri az állatfigurák érzelmi kommunikációjának belső tartalmi kibontását, a szerepek igazságainak megjelenítését. Ezt kötik össze a mozgásrendszerrel, a zenés elemekkel.

Elfogadás, szeretet, igazságkeresés

Egressy Zoltán a darab írója honlapunknak elmondta, az állatfigurákat állatként ábrázolta, úgy jelentek meg előtte, amikor elkezdte írni a forgatókönyvet, ugyanakkor a történetben, helyzetekben az emberi tulajdonságok, érzések, viszonyok segítségével teremtődtek meg azok az üzenetek elfogadásról, szeretetről, igazságkeresésről, melyek egy meséhez és a tanulságokhoz hozzátartoznak. Külön érdekességként hozzáfűzte: mostanában a sors úgy hozta, sok mesét írt. Rövidesen megjelenik az új könyve, amely tíz vidám állatos történetet tartalmaz. Ennek címe, Piszke papa meséi. Olyan állatokról szólnak az írások többek között, mint dromedár, kullancs, szöcske, lajhár.

Karibi, afrikai, gospel ritmusok, dallamok

Sebestyén Áron - akit a soproni nézők már ismerhetnek, hiszen ő volt a színházban játszott Zene, New York, Szerelmek produkció zenei vezetője és egyik hangszeres közreműködője, valamint a barlangszínházban játszott Tesla musical zeneszerzője - arról beszélt honlapunknak, törekedett arra, dallamos, a hétköznapiakon is hallgatható legyen minden szám. Akárcsak a Tesla esetében. A mostani előadáshoz tizenhat dal és 35 zenei átkötés született. A darab zenei világa műfajilag sokszínű. Hallhatnak a nézők mások mellett karibi, afrikai ritmusokat, dallamokat, gopelt, popdalt. Ő nagyon szereti a Farkasok és Agonisz-dalát. Otthon egyesítendő gyermeke, Soma, amikor meghallotta az Elveszett Afrika! című számot, amely a műhöz készült, azonnal elkezdte ütni annak ritmusát. Ebből érezte, talán újra sikerült a közönség számára vonzó dalokat írni.

Minőségi játék dalokat írni

Müller Péter Sziámi dalszövegíró, dramaturg kiemelte: "Állatos darabot eddig még nem írtam, de mindig nagyon szerettem volna. Agyar, Azuka, Szerafina és a többiek - a Vadak Ura karaktereire komoly munka és minőségi játék dalokat írni. Remélem, a nézők apraja, nagyja, hozzánk hasonló önfeladással szórakozik majd az előadásokon."

Polyák Lilla:

Egyetlen előző Elisabeth-re sem fog hasonlítani a kecskeméti

Polyák Lilla a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színházban vendégszerepel a 2021/22-es évadban, méghozzá ismét Sisi szerepében láthatja a közönség a színművésznőt, aki 2002-ben játszott először az Elisabeth című musicalben. Sente Vajk rendezésében azonban egy vadonatúj élményt kapnak majd a nézők, Polyák Lillának pedig szakmailag izgalmas feladatokat tartogat a próbaanyag, amely már javában zajlik. Az Elisabeth díszbemutatóját a 125 éves színház születésnapján, október 14-én tartják.

– 2002-ben léptél először színpadra az Elisabeth-ben. Nagyságrendileg tudod, hányszor játszottad azóta? Mennyiben változott a hozzáállásod ehhez a szerephez közel két évtized alatt?

– Régóta nem számolom az előadásokat. Kerek előadások megünneplésekor látom, hogy hány századik előadáshoz érkezünk éppen el. Az Elisabeth-et tekintve ugyanolyan lelkes vagyok, mint 2002-ben. A megformálásban biztos lesznek változások, de ezt leginkább azok veszik majd észre, akik a régi előadást is látták. Természetesen az eltelt majd 15 év bennem is maradandó nyomot hagyott, sokat változtam - ez biztosan látszik majd.

– Melyik volt 2002-ben a kedvenc dalod az előadásból és melyik a favoritod most?

– Szerintem inkább a rajongóknak van kedvenc daluk, nekem kedvenc szerepeim vannak, amiket szeretnék megmutatni különböző dalokon keresztül. Egy színésznek az előadásban mindig ott kell tartania, ahol éppen az adott dal.

– Nézőként hányszor láttad az Elisabeth-et? Milyen érzés volt?

– Mielőtt szembejött velem a szerep, csak egyszer láttam. Utána, mivel már játszottam benne, nem sokszor, de természetesen a párhuzamos szereposztást megnéztem. Ezt követően akkor láttam, amikor Homonnay Zsolt beállt Halálként. Mindig más érzés volt. Amikor játszottam, azt volt izgalmas nézni, hogy egy másik színész óhatatlanul máshogy formál meg egy karaktert és máshogyan gondolkodik bizonyos helyzetekről. Amikor pedig Zsolt játszotta a Halált, akkor rá koncentráltam, így más szemmel is néztem a darabot.

– Mit gondolsz, mi lehet a titka ezeknek az időtálló daraboknak? Mitől fontos és élvezhető például az Elisabeth 2021-ben?

– Kell egy jó történet és - zenész színház lévén - mellé jó zene. Az Elisabeth mind a kettőt magas szinten tudja, így ez a darab teljesen időtálló volt, van és lesz. Tekintve, hogy ennek az előadásnak elég erős magyar kötődése van, Magyarországon még izgalmasabb.

– Sente Vajktól mindig számíthatunk valamilyen újításra. Ezúttal Sisi szerepét osztotta ketté: Kovács Gyopárral együtt formáljátok meg a karaktert. Ez könnyebbé vagy nehezebbé teszi a dolgot?

– Az, hogy nem a darab elejétől formálom a szerepet és már tart valahol a karakter, amikor én elkezdem játszani, színésziileg érdekes feladat. Csatlakoznom kell egy bizonyos szinten a szerephez, és onnan kell tovább építenem. Mégis hálás vagyok Vajknak ezért az ötletért, mert úgy érzem, hogy így hitelesen tudom vállalni ezt a szerepet.

– Kedveled a kosztümös darabokat, a korbú, csodaszép ruhakölteményeket. Ezúttal tucatnyi ruhában jelensz majd meg a színpadon, ami azonban a takarásban hatalmas sürgés-forgást jelent. Kell egy színésznőnek külön gya-

korolni a gyorsöltözéseket? Kinek jelent nagyobb stresszt: neked vagy az öltöztetőnek?

– Ez a darab hatalmas kihívások elé fog állítani mindenkit. A régi előadásban történt olyan, hogy egyszerre három öltöztető tépte rólam a ruhát és adta rám a következőt, mert mindössze pár percem volt átöltözni. Szerintem, ha ez Vajk esetében valamerre el fog mozdulni, akkor még több lesz. Azt gondolom, hogy ebben az előadásban sem lesz kevesebb feladata sem az öltöztetőknél, sem nekem.

– Az olvasópróbán már láthatattok Rákay Tamás díszlet- és Kovács Yvette Alida jelmezterveit. Milyenek a benyomásaid?

– Lenyűgözött és nagyon lelkes vagyok a tervek láttán. Külön örülök annak, hogy egyáltalán nem akar és nem is fog hasonlítani egyetlen előző Elisabeth-re sem a kecskeméti. Bár Vajk esetében éppen erre számítottam. Nincs semmilyen erőltetett változtatási kényszer benne, hanem egy nagyszerű koncepció. Minden szinten sokat várok ettől az előadástól.

– Különleges kötődésed van Kecskeméhez. Mesélsz erről?

– Az édesapám Kecskeméten született, így félig én is kecskeméti-nék vallo magam.

– Mennyire tudod élvezni az ittlétet a sűrű próbarend mellett?

– Most eléggé fárasztó az ingázás Budapest és Kecskemét között, de

ahogyan véget ér Budapesten a másik próbaidőszakom a Nine című bemutatóval, mindenképp szeretnék itt több időt tölteni. Nagyon szeretem a várost, és szeretnék jobban megismerkedni ezzel a remek a társulattal.

Sárdi Barbara

Nyári kitüntetés-zápor a Kecskeméti Nemzeti Színházban

Magyarország nemzeti ünnepe, augusztus 20. alkalmából Áder János köztársasági elnök kecskeméti művészeket részesített rangos elismerésben: Csapó Virág színművésznő nagyfokú szakmai alázattal végzett színművészi tevékenysége elismeréseként, Csombor Teréz színművésznő pedig példaértékű színművészi tevékenysége, prózai és zenés darabokban nyújtott emlékeztető alakításai elismeréseként kapott Magyar Ezüst Érdemkereszt kitüntetést. A Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház társulatának szolgálatában végzett több évtizedes munkája méltatásaként Kertész Katalin, a kellektár vezetője Magyar Bronz Érdemkeresztet kapott.

A XI. Magyar Teátrum Nyári Fesztivál Díjátadóján a legjobb női főszerepért járó díjat társulatunk színművésznője, Danyi Judit vehette át a Szarvasi Vízi Színházban, ahol a Jövőre, veled, itt 2. című romantikus vígjátékkal vendégszerepelt a társulat.

A kecskeméti Német Települési Nemzetiségi Önkormányzat pedig Pál Attila színművészt méltatta Czollner Mihály-díjjal, aki hosszú évek óta rendszeres szereplője a német önkormányzat rendezvényeinek.

Sárdi Barbara

Megnyitotta 125. évadát a Kecskeméti Nemzeti Színház

Alighogy lezárult a 2020/21-es évad, máris teljes erőbedobással készül a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház az új, jubileumi évadára.

125 éve a város szívében - ez a jelmondat emlékezteti a társulatot és a nézőket egyaránt arra, hogy egy különleges esztendő áll a Kecskeméti Nemzeti Színház előtt. Ezt tükrözi a teátrum idej repertoárja is, amelyben olyan nagy múltú és grandiózus darabok kaptak helyet, mint például az Elisabeth című musical, a Rómeó és Júlia című színmű, A cirksuzhercegnő című operett és a Bánk bán című opera, illetve balett.

Az évadnyitó társulati ülésen üdvözölte Cseke Péter igazgató úr a Kecskeméti Nemzeti Színházhoz csatlakozó Horváth Alexandrát, Jankovics Annát, Járai Mátét, Koller Krisztiánt, illetve a Cseke-osztály nyáron diplomázott színművészeit, Szabó Dorottyát és Varga-Huszi Mátét. A 2021/22-es évadban vendégművészként szerepel Kecskeméten Polyák Lilla, Nagy Sándor, Kovács Gyopár, Gyuriska János, Hartai Petra, Mucsi Kristóf és Varga Zoltán.

A 9. évadát kezdő Kecskemét City Balett ugyancsak bővült: Pavleszek László és Salvatore

Paonessa táncművészként, Bakonyi Juszta és Hoffmann Luca pedig gyakornokként csatlakozott a színház táncgáza társulatához.

Az első premierig már nem kell sokat várnia a kecskeméti közönségnek, Karinthy Ferenc születésének 100. évfordulója alkalmából a Gellérthegy-i álmok és a Dunakanyar című egyfelvonásosokat szeptember 21-től láthatják a nézők a Ruszt József Stúdiószínházban, míg az első nagyszínházi bemutató az Elisabeth című musical lesz, amely október 14-én, a színház születésnapján díszelőadásaként debütál.

Sárdi Barbara

Öze Áron: „A nézőkért vagyunk”

Évadnyitó társulati ülés a dunaújvárosi Bartók Kamaraszínházban

„Különös évadokat élünk. Csúpan pár napja zártuk az előző évadot, most láthatta először a közönség a Nem leszek a játékszered! című zenés produkciókat, amelyet még hónapokkal ezelőtt, a pandémia egyik hullámában készítettünk el, s kicsomagolhattuk végre. Ma pedig már megnyitjuk az új, a 2021/22-es évadunkat. Szinte összeér a két színházi szezon. Eddig mindegyik évadunkat elneveztük, volt már a Bizalom, a Család, vagy épp a Város Évadja. Az újat az „Egymásra találás Évadjának” hívjuk. Ami azt is kifejezi: sokáig kellett nélkülöznünk a közönséget, pedig a színház nekik szól, a nézőkért vagyunk, csakis velük együtt képzelhető el a színház. És nehéz időszakokban mindannyiunknak szükségünk van a lelki feltöltődésre, arra, hogy ismét együtt lehessünk – családokban, közösségekben. Színházakban”, mondta Öze Áron igazgató a dunaújvárosi Bartók Kamaraszínház évadnyitó társulati ülésén, amelyen részt vett Pintér Tamás polgármester és a város vezetése is. Az évadnyitón elhangzott az is: Bartók Éjszakája címmel szeptember 10-én egy hagyományteremtő rendezvényt tartanak számos programmal a színházban, a színház körül. Őszel Keleti Éva-fotókiállítás nyílik a színházban. Ebben az évadban szeretnék elindítani a Páskándi Géza Kortárs Drámapályázatot. A 2021/22-es színházi szezont pedig az új Mikrofesztivállal zárják, ahova stúdióprodukciókat hívnak az ország minden részéből és határon túlról is.

Öze Áron a második direktori ciklusát kezdi a 2021/22-es évadban. A színház új művészeti igazgatója Csadi Zoltán színész-rendező, színháztörténész, aki csaknem húsz éve a dunaújvárosi színház tagja. A táncmozgató – Bartók Táncszínház néven – továbbra is Vári Bertalan a művészeti vezetője.

Az új évadot A kis herceggel nyitják szeptember 4-én, aztán a Magyar Dráma Napján mutatják be a Hamleart (szerzők: Győrei Zsolt és Schlatovszky Csaba), amelyet nyáron a Gyulai Várszínházban rendkívüli sikerrel játszott a Bartók Színház, Öze Áron a rendezéséért elnyerte a Gyulai Önkormányzat díját. Ezt követi a táncmozgató János vitéze. Csak szeptemberben és októberben öt, a pandémia miatt elmaradt bemutatót pótol a dunaújvárosi teátrum. „Tizenkét darabot vagy a főpróbáig, vagy a zártkörű bemutatóig tudunk készre próbálni a járvány hosszú ideje alatt, csak eddig nem láthatta őket a közönség. Vannak olyan produkcióink is, amelyekből eddig csak néhány előadást tudunk kitűzni, ezeket is mind játsszuk tovább az új évadban, ilyen például az És ideje a táncnak..., a Jónás könyve, a Dollárpapa. Mindet elcsomagoltuk, most végre a közönség elé tárjuk ezeket. De azért már nyáron létrejött a fúzió a nézők és a színházunk között, hiszen számos szabadterei helyszínen, Szentendrén, az Esztergomi Várszínházban, a Gyulai Várszínházban léptünk föl. Mondhatom, hogy feltorlódtott energiákkal vetettük bele magunkat a nyári színházba, és ezt éreztük a közönség részéről is”, jegyezte meg Öze Áron.

A 2021/22-es évadban A kis herceg (rendező: Sipos Imre), a Hamleart (rendező: Öze Áron), a János vitéz (koreográfus-rendező: Vári Bertalan) bemutatója után jön Gábor Andor: Illatszertár (rendező: Szűcs Gábor), a Nem leszek a játékszered! (rendező: Csadi Zoltán), az Idegenek a vonaton – (a Rózsavölgyi Szalonnal közös elő-

adás, rendező: Szarka János), majd a Mario és a varázsló (rendező: Csadi Zoltán) hivatalos premierje. Az évad második felében, 2022 elejétől négy bemutatót (ezek már nem pótlások) tart a Bartók Kamaraszínház: Hja, kérem, a nő, az Nő (Molnár Ferenc-jelenetekből, kuplékból, szonokból; rendező: Korcsmáros György), Fodor Sándor: Csipike és Kukucsi (rendező: Tőkés Imola), Wedekind: A tavasz ébredése (rendező: Ivanics Tamás), illetve a Bartók Táncszínház 2022 tavaszi bemutatója két egyfelvonásos darabból az ökotudatos gondolkodás jegyében is. Vári Bertalan, a Bartók Táncszínház művészeti vezetője fontosnak tartja a koreográfusi vénával rendelkező és alkotni vágyó táncművészek támogatását, munkájuk segítését – teret adva ezzel elképzeléseik megvalósításához.

A Bartók Kamaraszínház az országos Zöld Színház Projekt egyik alapító színháza. Öze Áron bejelentette: az új évadban tudatosan törekednek a jelmezek, bútorok, díszletelemek, kellékek újrafelhasználására, a környezetudatos energetikai fejlesztések megvalósulására. A jövőben megvizsgálják, hogy a színházi működés mely területén találhatnak ki még olyan megoldásokat, amelyekkel tehetnek a környezetünkért. Amit eddig bevezettek: az intézmény területén használt világítástechnikai eszközök, izzók teljes mértékben energiatakarékosak. A direktor elmondta azt is: a Nanushkától, illetve a Body Fashion cégtől olyan textiliákat kaptak támogatásként, amelyeket fel tudnak használni jelmezekhez.

Az igazgató kitért a színház egzisztenciális helyzetére is. „Úgy gondolom, biztonságban működhet a Bartók, amit nagyon köszönök a két fenntartónak, Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzatának, illetve az EMMI Kulturális Államtitkárságának. Ez a biztonság különösképpen fontos számunkra egy ilyen nehéz időszak után. Bízom benne, hogy az

új igazgatói ciklusom idején sikerül megteremteni egy önálló társulat alapjait is. Ezen leszünk. Hatalmas energiával, nagyon nagy szeretettel és kíváncsisággal várjuk a nézőinket az egész országból a 2021/22-es évadban is”, tette hozzá Öze Áron.

Csadi Zoltán művészeti igazgató kinevezése kapcsán arról is beszélt: „Ez egy óriási megtiszteltetés Öze Áron igazgató úrtól, egyben nagyon nagy lehetőség, feladat és felelőség. És rendkívül inspiráló is. A színház művészeti irányvonalának kialakítását közös munkával, folyamatos párbeszédben, közös gondolkodással képzelem el.” Kiemelte még: „A Bar-

tók Színház mögött van egy múlt, egy bejárat út, és van még előttünk számtalan lehetőség. Én abban hiszek, hogy ezt a tradíciót dinamizálni kell, és érdemes a 21. század lehetőségeihez képest bátran formálni. Hevesi Sándor írta 1930-ban egy tanulmányában, hogy a színház múzeummá vagy loomtárrá válik, ha nem tudja megteremteni és megtartani a közönséggel való eleven kapcsolatot. Kulcs a közönséggel való élő és eleven kapcsolat. Ez az, ami meghatározza az én munkámat és tevékenységemet. Új alkotókat is bevonunk a színház munkájába. Egy összetartó közösségből jöhet létre a Bartók Kamaraszínház erős társulata.” Csadi Zoltán azzal zárta mondandóját: „A pandémia bebizonyította, hogy ugyan lehet játszani színházi előadásokat kameráknak, de igazán kiteljesedni csakis a közönséggel együtt lehet.”

A Bartók Kamaraszínház a 2021/22-es évadban különféle plusz rendezvényeket is elindít. A Bartók Színház – Történetek című projekt két elemből áll, havi rendszerességgel jelentkezik. A „Kötelezők – Konceptiók” program a magyar drámairodalom oktatásához és széles körű népszerűsítéséhez kapcsolódik segítséget nyújtva elsősorban a diákoknak a tananyagban szereplő színdarabok megismeréséhez és feldolgozásához. A „Művészi pályák” című program a 20. századi magyar kulturális és művészeti életben jelentős szerepet játszó művészek életpályáját mutatja be interaktív eszközökkel. Az előadásokat Dr. Gajdó Tamás színháztörténész, az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet tudományos munkatársa és Csadi Zoltán vezetik.

„Olyan előadás született, amire büszke lehet az, aki benne van.”

Kéri Kitty, Uray Péter és Eperjes Károly a Kvártélyház A Pál utcai fiúk előadásáról

Jó részt egyetemi színészképzésben résztvevő hallgatók szereplésével állította színpadra a Kvártélyház Szabadtéri Színház Dész László, Geszti Péter és Grecsó Krisztián darabját, A Pál utcai fiúk című zenés játékot, Tompagábor Kornél rendezésében. A diákok mellett a Hertelendy Attila, H. Horváth Gyula és a pár éve Laposváron végzett Ticz András lépett színpadra, a táncosok a Zalai Táncegyüttes tagjai voltak. Az előadásokat minden alkalommal hosszan tartó, viharos tapsal jutalmazta a teltházás közönség, még akkor is, amikor a nézőknek egy ideig záporosó miatt kellett várniuk a folytatásra. A MATE Rippl-Rónai Művészeti Intézetének igazgatójának és az érintett osztályok vezetőinek a véleménye is összecseng ezzel, hiszen valamilyen módon elégedettek az itt látottakkal és a hallgatók teljesítményével.

– **Kéri Kitty intézetigazgató és művésztanár örömmel fogadta, hogy az egyetem hallgatói, köztük vezetett osztály tagjai is részesei voltak a Kvártélyház Szabadtéri Színház előadásának, hiszen így a nyár egy részét is munkával töltötték a hallgatók, ami – megítélése szerint – nagyon hasznos a számukra.**

– Ha az aktuális helyzetből indulok, akkor ez nagyon fontos lehetőség volt a számukra, hiszen egy olyan időszakon vagyunk túl, amikor a pandémia három félévünket vágta keresztül. Azt mindannyian tudjuk, hogy a felsőoktatás, különös tekintettel a művészeti felsőoktatásra, nagyon erősen gyakorlat központú képzés. Ez még hangsúlyosabb a színészmesterség esetében, pláne, ha zenés színészetről beszélünk. És éppen azokban az évfolyamokban fontos mindez, amelyek érintettek ebben a darabban. Az Uray Péterrel közös osztályunkban, ahol a hallgatók most lesznek negyedévesek, illetve az egyel alattuk járó négy hallgató esetében, Eperjes Károly és Szalma Tamás osztályából. Ezek az évfolyamok az elmúlt időszakban éppen a problémával szembesültek, hogy ha részlegesen is, de már a harmadik félévük ment a levesbe. Én az osztályoknál színészmesterséget és művészi beszédet is tanítok, de mindkét osztályban oktatok a zenés színész mesterséget is, amihez a COVID alatt nyilván megpróbáltam kitalálni olyan online módszereket, hogy ez ne csak egy kipipált történet legyen. Igyekeztem olyan dolgokat oktatni nekik, amivel online is tudunk valamit kezdeni. Tehát azért teljesen nem ment el minden eredmény nélkül ez az időszak sem, mert rengeteg dolgot tanultunk meg pluszban, de azért azt mindannyian tudjuk, hogy táncot, mozgást, éneket, hangszereket fejleszteni úgy, hogy a hallgató otthon van ka-

ranténban, mondjuk épp a szüleiével, az mégsem ugyanaz, mint amikor ott van az egyetemen. Éppen ezért egy nagyon fontos lépés és egy kiváló állomás nekik ez a munka, ez a nyári feladat. Én magam Balatonfüredre is szoktam hívni őket, hogy ismerkedjenek azzal a helyzettel, hogy milyen az, amikor nagy, szabadtéri színpadon, mikroporttal dolgoznak, hiszen ez más, mint bent az egyetemen, egy tanteremben dolgozni.

– **Hogyan értékeli ön a hallgatók zalaegerszegi szereplését?**

– Én megnyugodva láttam, hogy nagyon jól helyt álltak. Maga a próbafolyamat, a munka, az hozzáadott a képességeiknek a fejlesztéséhez, és ez nagyon fontos állomás. Én nagyon örülök annak, hogy létrejött ez a darab és a közös gondolkodás

és egyfajta stúdióként működünk Kaposváron. Pedig itt ugyanúgy van egy komoly tantervünk, és igen, van arra lehetőség, hogy a hallgatók előbb találkozzanak ilyen helyzetekkel és nem csak az ötödik évben mennek ki szakmai gyakorlatra, hanem ilyen színházi munkában részt vesznek. De az fontos számunkra, hogy mindig megvágassuk, hova engedünk ki hallgatót és hogy mikor. Ez nagyon fontos! Szó nincs arról, hogy első évtől ki lennének csapva színházakhoz és ott csak statisztálnak. Egyáltalán nem!

Mi, Uray Péterrel közösen, az osztályunk kapcsán nagyon komoly beszélgetéseket folytatunk a színházak vezetőivel, rendezőivel, hogy egészen pontosan miért keresik a diákjainkat, egészen pontosan milyen szerepet szánnak nekik. Átbeszéljük azt, hogy annak az illetőnek az a sze-

– **Az ön számára mit jelentett ez a munka illetve maga a darab?**

– Ez egy nagyon izgalmas téma. Maga az eredeti, Molnár Ferenc regénye és az a felállítás is, ami a Dész-Geszti-Grecsó alkotói hármasként munkája nyomán készült. Az, amit Tompa Gábor ebből megrendezett szabadtéri, nyári színházként, az egy nagyon szerethető, közösségi előadás. Külön szerencséje ennek az előadásnak, hogy a kaposvári egyetemistákkal – részint az általam Kéri Kittyvel közösen vezetett, most már negyedéves osztály tagjaival, illetve az alattunk lévő évfolyamból néhány hallgatóval, de itt kell említenem a Kósa Ruben vezette néptáncosokat is – egy nagyon összetartó és egy nagyon jól együtt dolgozó közösség alakult ki. Ez azért nagyon fontos, mert ez a történet a közösségről szól.

félig-meddig civil helyzeteknek a táncosításából állnak illetve akció-jelentetek, például a verekedés. Ezek tökéletesen együtt tudtak működni akár a néptáncosokkal akár a hip hoppal, ami egyébként a Bokát játszó Balaskó Bence tényleg nagyon felkészült táncművészeinek köszönhető. Szóval egy gazdag koreográfiai környezetet, mozgáskörnyezetet teremtett ez a néhány mozgástechnikai eszköz ebben az előadásban.

– **Mindez azért is bravúros lehet, mert nem volt túl sok idő a felkészülésre. Mennyire voltak mindehhez fogékonyak az egyetemisták, hogy viszonylag rövid idő alatt kellett színpadra állítani egy zenés, sok mozgásos darabot?**

– Az egyetemisták munkabírása nagyon nagy. Mindezt megalapozza az a munka, ami az egyetemen folyik. Nem beszélve arról, hogy a bemutatót megelőzően Kéri Kitty rendezésében és az én koreográfiámmal Pécsen mutattunk be a Godspell című musicalt. Ami szintén zenés darab, szintén rendkívül nagy igénybevételt jelent. Az egyetemisták készek voltak erre a munkára. Azt gondoltuk Tompa Gáborral, hogy ez egy rövid próbafolyamat lesz, de egy pillanatig nem éreztük azt a próbanapok során, hogy hátrányba kerültünk volna. Sikerként úgy dolgozni, hogy tökéletesen felkészült állapotban kerülnék a bemutató elé.

– **A nyári színházi szereplés része a képzésnek, vagy plusz munka a hallgatók számára?**

– Ez plusz munka volt a részükéről, de nagyon jól tesz nekik, ha bármiféle munkába be tudnak kerülni nyáron. Az ő fejlődésük szempontjából ez egy nagyon hálás találkozás volt a Kvártélyház Szabadtéri Színházzal és Tompagáborral. Azért, mert egyrészt a szabadtéri munka egy másféle térbeli érzékelést és másféle koncentrációt kíván, másrészt ugye nem csak a saját közösségükön belül voltak, hanem színészekkel, fiatalabbakkal, középkorúakkal, néptáncosokkal dolgoztak, így komoly tapasztalatokat szerezhettek. Ezzel a zenével, ezzel a darabbal találkozni, az ő számukra mindenképpen egy nagy öröm és egy nagy lehetőség.

– **Mint ahogyan talán az is, hogy ezúttal nem az egyetemen dolgozó tanárokkal dolgoztak, nem ők instruálták őket. Ez is igaz lehet?**

– Ez mindenképpen tapasztalat, de már az egyetemen is többen dolgozunk velük, nem csak az osztály vezető tanárok. Nekik meg kell tanulniuk, hogy ki hogyan instruál, ki hogyan gondolkodik. Hogy ki mennyire ad szabadkezet nekik és hogyan tudják megélni a kreativitá-

Tompagábor Kornéllal illetve a Kvártélyházzal. Örülök ennek, mert jó lehetőségnek tartom. Nagyon ritogatnak minket a koronavírus negyedik hullámaival, ezért amikor van egy kis szabadság, van lehetőség, akkor ki kell használni, és szerintem ők maguk is nagyon örültek a lehetőségnek, hogy dolgozhattak ezen a nyáron. Voltunk eleget bezárva ahhoz, hogy az ember azt akarja, hogy tudjon tanulni, dolgozni, fejlődni, közösségben lenni és nézőkkel, sorsokkal találkozni.

Műfajilag pedig nagyon pontosan illeszkedik az általam is végzett képzéshez az, hogy magyar szerzők zenés darabjával foglalkoznak. Ez nagyon fontos pontja a zenés színész oktatásnak. Teljes mértékben illeszkedik a tananyagunkhoz, maga a darab is egy jó találkozás volt véleményem szerint. Reméljük, hogy évről évre lesz ennek folytatása.

– **Az egyetem részéről Uray Péter mentorként vett részt a munkában. Ez mit jelent az önök számára?**

– Én logikus lépésnek tartom és jó válasz ez a korábbi vádakra, amelyek bennünket értek, melyek szerint mi csak kiszórjuk az egyetemistákat

rep most jó-e. Hogy mit ad hozzá az ő fejlődéséhez. És szoktunk nemet is mondani. Ha szakmai szülőként, tehát szakmai anyaként és szakmai apaként úgy ítéljük meg, hogy valakinek az a felajánlott munka nem jó, akkor azt megbeszéljük a felkérővel és a diákkal is, hogy ennek épp nincs itt az ideje. Tehát ez a fajta kontroll azért ott van, és nyilván az, hogy Péter ott volt mentorként, az jelzi, hogy nem engedjük el a kezüket. Ott vagyunk, figyelünk. Nem arról van szó, hogy kicsapjuk őket a „színházi legelőre”, aztán ott adják-veszik őket, hanem ott vagyunk velük háttérként, támogatóként, segítőként.

– **Ahogy elhangzott, Uray Péter tehát nem csak az osztályába tartozó hallgatók részvétele miatt érezheti joggal a sajátjának mindazt, ahogyan megvalósult a Pál utcai fiúk története Zalaegerszeg szabad égboltja alatt és a Kvártélyház falai között.**

– Én ennek a darabnak a mentora voltam, így néhány nap kivételével szinte végig ott voltam a próbákon, és az akciójelenetek nagy részét vagy én csináltam, vagy segítettem bennük, ötleteket adtam hozzá.

Azon túl, hogy a darab egy fejlődéstörténet, arról szól, hogy akik benne vannak, azok között valóban megszületik egy összetartozás, illetve egy olyan fajta grund élmény, mint amiről ez a mű szól. Zeneileg nagyon igényes, és hála istennek, az egyetemisták rendkívül jól énekelnek, tehát a közönség tagjai, akik látják ezt az előadást, nagyon feltöltöttek és nagyon jó érzésekkel térhetnek haza. A nyilvános főpróbán és a bemutatón azt láttam, hogy nagyon nagy sikere van a munkánknak.

– **Mozgással foglalkozó szakemberként Ön hogyan látta a táncos koreográfiákat? Az azokat megalkotó Kósa Ruben néptáncos csapatot vezet, aminek világából csempészett motívumokat ebbe az előadásba is, ugyanakkor hip hop elemek is feltűntek a táncjelenetekben.**

– Én nagyon szerettem azt, hogy ilyen sokszínű a koreográfia. Ruben azon túl, hogy néptánc együttest vezet, nagyon gazdag eszköztárból válogatott. Több olyan koreográfiai elem is van az előadásban, ami néptáncon túli, vagy a néptánc továbbgondolásából fakad. Ehhez társulnak olyan mozgáselemek, amelyek

sukat. Nekik Tompa Gábor adott lehetőséget arra, hogy az a kreativitás, ami bennük van, akár fizikálisan, akár a figura megformálását tekintve, az kapjon szabad teret és lehetőséget.

– *Összegezve az itt eltöltött heteket, mit jelent az Ön számára a darab szereplőivel és stábjával végzett közös tevékenység?*

– Én nagyon örülök ennek a munkának, azt éreztem, hogy egyrészt egy nagyon jó hangulatban eltelt három hét volt az, amit mi munkára tudunk fordítani, és hogy egy olyan előadás született, ami szerintem bőven megüti a mércét. Amit utaztatni is lehet, és amire büszke lehet az, aki benne van, aki részt vett ebben.

– *Eperjes Károly osztályából négyen voltak részesei a Kvártélyházban végzett munkának és az előadásoknak. Osztályfőnökük a premieren látta az előadást. Az itteni tapasztalatairól kérdeztük őt.*

– Először is kellemes csalódás volt, mert akik idáig Budapesten látták, azok nekem nem a legjobbakat mondták. Ezzel érkeztem, és ehhez képest, amikor vége volt az előadásnak, nagyon örültem, mert az eredeti műhöz képest nem torzult előadást láttam. A korábbi előadást én nem láttam, csak nem jó benyomásokról számoltak be nekem. Viszont akik a főpróbán, vagy korábban látták ezt az előadást, azt mondták, hogy örülni fogok a diákjaimnak. És örültem is, de nem csak a diákjaimnak, hanem az egész előadásnak. A diákjaimnak persze fokozottan örültem, mert jónak és hasznosnak láttam, hogy ők ebben részt vettek. Hogy a nyári szünetben is dolgoztak és nem pedig, nem tudom mit csináltak. Nem vallottam velük szégyent, örültem! Nagyon örültem, hogy részt vettek ebben a munkában.

– *Szakmai szemmel ön hogyan látta az előadást? Mi a véleménye a koreográfiáról, a zene és a próza egységéről?*

– Bizonyára mindig lehet szakmailag még pontosabbat, még olyanabbat kérni, de ez gépzenénél mindig kicsit másképp van, mert a gépzenénél a gép automatizmusa az más, mint ha ott egy zenekar játszott volna, de gondolom nem volt rá pénz. Ha zenekar van ott lent, akkor az még jobban tudta volna serkenteni őket, de nekem a koreográfia is tetszett, és „en bloc” az egész tetszett. Egy frissebb ritmusnak jobban örültem volna, de rendben volt, jó volt. Örömmel gratuláltam a rendezőnek, Tompagábornak a produkcióhoz.

– *Hogyan látta ön a helyszínt, a Kvártélyház udvarát? Mit gondol a nyári, szabadtéri színházakról?*

– Ugye itt a környéken Egervár van és volt az Erdei. Én ezeket ismerem, a Kvártélyházat korábban nem. És hát ez egy telitalálat, ott bent a város szívében, nyáron. Aki szeretne ilyenkor is színházba menni, ott egy nagyon jó környezetben tud ott lenni. Nagyszerű helyszín, jó ott lenni!

Tizenötödik évadát zárta szabadtéren a zalaegerszegi Kvártélyház

Június 21-től augusztus 21-ig tartott a Kvártélyház idei, tizenötödik nyári szezonja.

A 2007 óta Zalaegerszeg belvárosában működő szabadtéri teátrum megújuló bérletrendszerrel, kiállítással, magazinnal, flashmobbal, a gyerekelőadások számának növelésével is fogadta a nézőit idén.

A megyeszékhely és a régió meghatározó nyári kulturális eseményévé nőtt a KvártélyházNyár Fesztivál.

A pandémia miatt ebben az évben még nagyobb hangsúlyt fektettek a fiatal korosztályok megszólítására. Az iskoláskorúak számára zártak be legkorábban és nyílnak meg legkésőbb a játszóhelyek. A Kvártélyház a Griff Bábszínházzal közösen három bábelőadásra, a repertoárról levehetően A padlás musicalre és A Pál utcai fiúkra is várta az ifjabb nézőket is.

A város Dísz terén elhelyezett kiállítás két hónapig idézte meg az elmúlt másfél évtized eseményeit. A nagyméretű képek a megyeszékhely utcaképeinek szerves részévé váltak ezen a nyáron.

A szezon júniusban hagyományosan a Zalaegerszegi KÖrtárs Művészeti Fesztivál előadásai nyitották meg. A rendezvény majd egy évtizede hozza ide a független színe előadásait.

A ZAKO a prózai előadások mellett zenével is ünnepelte a nyarat, a Cifra Fesztivállal közös esttel lépett fel Balázs János zongoraművész és Tompos Kátya. A kortárs fesztivál kiemelt szerzője Grecsó Krisztián, aki Hrutka Róberttel közös zenés-mesélős estjét hozta el a közönség-

nek, amit a sikerkönyvből készült Megyek utánad követett az Orlai Produkciótól. Janikovszky Éva történetei is meglevenedtek ezen a héten. A lemez két oldala kötet alapján Kovács Patrícia, Horváth Lili, Simon Kornél és Elek Ferenc mesélte el egy történet színét és fonákját. A 100 szóban a város a Mozsár Műhely és a Manna közös előadásában Szilágyi Csenge és Nagy Dániel Viktor száz szóban és száz szerepben idézte meg Budapestet ma és talán bármikor. A Veres1 Színház Acélmangóliájának fodrászülete is helyet kapott Zalaegerszegen.

Július elsejétől a Kvártélyház a saját előadásaival folytatta a programfolyamot. Elsőként a 2008 óta játszott musical, A padlás került színre. Részben új szereplőkkel. A színháznak ezt az előadását az elmúlt közel másfél évtizedben majd harmincezen látták otthon és a tájelőadások valamelyikén.

A tavaly (ős)bemutatott Hasonmások revü-musicallel folytatták a sort hat este.

Az idei premier Dés László, Geszti Péter és Grecsó Krisztián Molnár Ferenc regényéből készült zenés játék A Pál utcai fiúk 2021. július 30-án

került a nézők elé. A produkcióban a kaposvári másod- és harmadéves színészhallgatók is komoly szerephez jutottak. Az előadást Tompagábor Kornél rendezte, a koreográfus Kósa Ruben volt. Az egyetemisták mellett Hertelendy Attilát, H. Horváth Gyulát, Ticz András, D. Varga Ádámot, Kovács Martint, Herold Leventét, a Zalai Táncegyüttes tagjait láthatta a közönség Mészáros Tibor díszletében, Szőke Julianna jelmezeiben.

A Lili báró operettel nagy sikerrel szerepelt a társulat Szombathelyen.

Az évadot hagyományosan a színházzal szoros munkakapcsolatban álló Zalai Táncegyüttes estje zárta.

Az évad utolsó A Pál utcai fiúk előadását követően átadták a színház hagyományos díjait. Az ünnepségen részt vett Balaicz Zoltán, Zalaegerszeg polgármestere is. A szabadtéri színház igazgatója, Tompagábor Kornél által létrehozott Pezsgő-díjat az előadásban szereplő kaposvári színművészeti egyetemi hallgatók és játszó társaik, azaz a Pál utcai fiúk és a vörösigesek vehették át. A 15. születésnapját ünneplő Kvártélyház Szabadtéri Színház örökös tagjai lettek: Czegő Terézia, Debrei Zsuzsanna, Györfi Cintia, H. Horváth Gyula, Tubolyné Kocsis Éva, Ható István, Jordán Kornél, Nágli Roland, Németh László és Váczy Zoltán. A Szalai-házaspár és a Kvártélyház által Szalai Szidónia emlékére alapított Szidónia-díjat Kovács Virág színész és Köves Eszter, a Kvártélyház rendezvényszervezője kapta a tizenötödik évadban.

Augusztus végén mutatta be a Csokonai Színház az *Óz*, a csodák csodája című musicalt Ilja Bocsarnikovsz rendezésében a Nagyerdei Szabadtéri Színpadon. Több színész hosszas kihagyás, próbaszünet után kezdett el újra dolgozni a nyáron, de az elmúlt időszak váratlan, speciális munka- és élethelyzetet hozott a színészek életében. Több előadást nem tudtak bemutatni, akadt, amelyik végig próbálhatott, de volt olyan is, amelyiknek többször megszakadt a próbafolyamata. De hogyan áll össze a színész agyában egy darab, amelyet kihagyásokkal, több részletben próbált? Mennyi idő után tudja előhívni a szöveget és a mozgást? Miért lelki fordulópontra egy közönség előtti bemutatás? És miért nem helyettesítheti a premiert a járvány alatt megszokott szűk körű munkabemutató? A kulisszák mögé néztünk az *Óz* három fontos karakterével, a Madárijesztőt játszó Herczeg Tamással, a Bádögember Kránicz Richárdal és Papp Istvánnal, aki a Gyáva Oroszlánként látható hamarosan. Mindezen kérdések mellett persze beszéltünk az akkor még készülő *Óz*-ról is, hisz olyan hármast alakítanak ebben a musicalben, akiktől egy életre szóló csomagot kaphat egy gyerek. A próbák szünetében találkoztunk.

– **Az életre szóló csomag lényegét Tamás megfogalmazta, mielőtt leültünk beszélgetni: „Légy bátor, jószívű és okos, és akkor nem lesz túl sok gondod az életben”. Erre biztat az *Óz*?**

HT.: Az *Óz* emblematikus darab, zenéjével, örökzöld számaival mindenkinek mond valamit. Ehhez az időtlen történethez mindenki köztödik valamilyen módon, hisz a felnőttekben gyerekkori emlékeket idéz, a gyerekek pedig találkozhatnak egy már ismerős, varázslatos világgal. A próbák alatt vettem észre, hogy az *Óz* igazi toposz, amelyből számos mai történet, mese és figura építkezik. Gondoljunk csak a Marvel-jelenségre: itt szerepel először Marvel professzor, de a Bádögember figurájából is visszaköszönnek ismerős elemek. A dalok nagyon sok feldolgozást megértek, de az alkotókat sosem az érdekelte, hogy ha volt egy *Óz* 1, akkor legyen *Óz* 2, nem egy sagát akartak, hanem tovább gondolták a történetet. Én először dolgozom Iljával, és látva az eddigi munkáit, nagyon nehezen tudtam elképzelni, hogy mit fog a daraból csinálni. Hogy fog a gyerekekhez szólni? De aztán rájöttem, hogy nagyon fontos számára, hogy a gyerekeket célozza meg elsősorban, de a felnőttekhez is szól. Elképesztő humorérzéke van, és rengeteg lehetőséget ad a színészeknek is, hogy használják az ötleteiket.

KR.: Ilja korábban is nyitott volt, de most még szabadabban ötletelhetünk. A *Don Quijotéban* is volt humor, meglevenedtek mesészerű elemek, de mégis nehéz volt őt rendezőként egy tipikus mesében elképzelni. Aztán az első próbák után megnyugodtunk, mert láttuk, hogy szabadabban áll dolgokhoz, élvezni a munkát, kimondottan jó hangulatúak a próbák. Nekem gyerekkoromban nagy kedvencem volt a Judy Garland főszereplésével készült film. Ilja Bocsarnikovsz persze másképp nyúl ehhez a történethez, az én Bá-

Életre szóló csomag

dögemberem lényegesen eltér majd a filmben látottól, de épp ez lesz az érdekessége. Ilja nem is annyira aktualizál, hanem a mai humort használva kis túlzással szinte steampunkos világot alkot.

– **Milyen érzésekkel, benyomásokkal éltétek meg az elmúlt, a próbák szempontjából elég hektikus időszakot? Volt online próba, volt, hogy tudatok élő próbát tartani, volt teljes leállás, és adódott olyan helyzet is, hogy egy darab próbafolyamatát többször meg kellett szakítani. Hogyan trenírozhatja magát egy színész ezekre a váratlan helyzetekre?**

HT.: Én például februárban próbáltam utoljára, de közben volt *Őszintén* szólva előadásom. Borzasztó volt az elmúlt időszak, mert ha próbálunk, úgy készülök, hogy valamit létrehozunk, de ez most olyan volt, bármennyire is durva a példa, mint amikor megszakad egy terheség. Egyszer csak ott állsz, hogy nincs semmi, elvetéltél, és tanácstalan vagy, hogy mit csinálj. Ez egyrészt tragikus, másik részről meg megüt az otthoni elkényelmesedés. Onnan nagyon nehéz elindulni. Olyan sokszor előfordult, hogy félbeszakítottunk egy próbafolyamatot, hogy egy idő után ott volt bennem a székszis, hogy biztos mindjárt újra szólnak, hogy meg kell állnunk. Persze nem úgy jövök be, hogy ebből úgysem lesz semmi, sokkal inkább reménykedek. Remélem, hogy az *Óz* végére tető alá tudjuk hozni.

PI.: Elég ilyen szempontból az *Óz* próbáit felhozunk. Februárban már tartottunk valahol. Nagyjából kikapáltuk, jó ütemben haladtunk.

HT.: Akkor úgy volt, hogy egy-két hét múlva tartunk egy belső bemutatófélét.

PI.: Most pedig próbálunk emlékezni, hogy mégis mi hogy volt.

– **Ennyi idő alatt elvesznek a részletek? Vagy a rendező, a rendezőasszisztens jobban emlékszik?**

PI.: A java része elvész. Még az alapoknál jártunk, és ha még rakódott volna rá két-három hét munkaidő, összeért volna, így viszont szétesett. Ha nem is nullához közelít, de majdnem az elejéhez. Arra viszont jól emlékszünk, hogy milyen szinten álltunk, és persze frusztráló, hogy megvolt egy jelenet, de most nem tudjuk. A harmadik hullám miatt szakadt meg a próba, akkor nem is jöhettünk be a színházba.

HT.: A próbák elején, ahogy Ricsi is mondta, tényleg csak keresgélünk, te mit mondtál itt, mit csináltál, hol volt a karod és hol a lábad. Nehéz felidézni, az időt sajnálom ilyenkor, mert nem igazi alkotómunka folyik, hanem régészeti, leporoljuk a csontokat, és arra kell építeni valamit.

KR.: Én a jelenetektől annyira nem tartok, attól már inkább, hogy karakterek elkezdtek megszületni, most pedig a keresési fázisba esem vissza. Nehezebb így figyelni a partnerre is, mint februárban, amikor már kicentizett poénok voltak. Annak viszont örülök, hogy most egy kicsit több időnk lett, nem lesz kapkodós a próba a bemutatóig. Attól is félttem, hogy elkezdek a leállásokba egy kicsit belekényelmesedni. A Hamlet volt az utolsó bemutatóm, amit próbáltunk és utána játszottuk is. A járvány miatt aztán nem volt olyan előadás, amiben részt vettem és eljutott volna a premierig. A Herkules leállt, a Toldinak csak munkabemutatója volt, az *Óz* telt el, most remélhetőleg befejezzük, és az öreg hölgynek sem lett bemutatója, sőt, többszöri leállásra kényszerült. Hosszú szünet után a „járványbiztos” Hamletet játszottam ismét. Most abban bízok, hogy nem lesz súlyos negyedik hullám, és hogy egy olyan évad lesz, amilyennek egy évadnak lennie kell. Próbáltam szinten tartani magam: online színészkurzusokon vettem részt, edzettem, hogy hasznosnak érezzem az időt.

PI.: Kapcsolódva Ricsihez, szerintem valamiféle korlátozás lesz, meg valameddig a szokásos élet, de lesz rács, ha nem is teljes leállás.

– **Hogy fogjátok?**

PI.: Tudomásul venném, hogy ez van.

HT.: Én tragikusan élném meg. Gyűlnek bennem a közönség előtt bemutatott darabok, és kicsit félek, hogy ezeket majd egyszerre kell előrántani, felújítani. Ez a dolgunk, de azért az embert próbáló feladat lesz. Én a leállások idejében a meglévő színházi feladatok és a gyerekevelés mellett ételfutárkodtam, ami nagyon jó élmény volt, mert jó néha kiszakadni a színházi világból, és egészen más típusú dolgokat csinálni. Nagyon sok élmény ért, elképesztő volt látni, még ha csak pillanatokra is, hogy születnek emberi kapcsolatok. Találkozok teljesen idegenekkel, akik csak annyit mondanak, hogy köszi. Ez márciusban hihetetlen jól esett, és bár biciklizni is nehéz volt, mégis élményszerű. A kérdésedre visszatérve: nekünk ezt tolni kell, ameddig lehet. Remélem, hogy az *Óz* tető alá hozzuk, hisz irgalmatlan nagy munka és igen nagy veszteség többször leállni. Nagyon sok ember dolgozik ezen a produkción igen nagy energiabefektetéssel.

– **Mennyi ideig hívható előbiztonsággal egy előadás? Említettétek, hogy augusztusban nehéz volt emlékezni a februárban még nem begyakorlott jelenetekre.**

HT.: Most ambivalens, amit mondom, de mielőtt ideszerződtem nem csak a saját, hanem más független társulatokban is játszottam. Volt olyan előadás, amit évente kétszer játszottunk, de az két próbával előhívható. Ha eleve tudod, hogy ilyen a rendszer, akkor arra áll be az agyad. A járványhelyzetben az a kulcsfontosságú és nehezített helyzet, hogy nem tudjuk, hogy mi lesz, meddig kell tárolni és mikor kell elővenni. Azt kell tudomásul venni, hogy egy próba vagy előadás most nincs, majd lesz, de nem tudjuk, hogy mikor.

KR.: Ráadásul teljesen más úgy elővenni egy darabot, hogy már kész van, többször játszottad, lejártad, volt

belőle bemutató, szerencsés esetben pár előadás, vagy amikor egy próbafolyamatot kell felidézni, ami még nem égett beléd.

– **Hány előadás hívható elő egyszerre?**

PI.: Ahogy Ricsi mondta, azt könnyű, amit már játszottunk, mert annak már van egy előadásszaga, az egy áttörés, ha van bemutató. Egy munkabemutató sem ugyanaz, mint amikor közönség látja az előadást, mert az utóbbiban ott van egy plusz izgalom. Akkor készül el egy előadás.

HT.: A premier, vagyis a közönség előtti bemutató minden szempontból vízvonalas, de még ahhoz képest is fejlődik egy darab. Amikor a közönség látja a produktumot, legyen az akár milyen készülségi szinten, ott tényleg történik valami: a színészek között, és színészek és a nézők között egyaránt, ami ezt az egészet elhelyezi valahová. Máshogy készülök egy szűk körű munkabemutatóra lelkiileg, mint egy közönség előttire. Nem félkészen beteszem a kaját a hűtőbe, hogy majd, amikor jönnek a vendégek, előveszem, és még rászórom az utolsó három fűszert, hanem kivárom azt, ahogy utoljára rotytan egyet, és amikor azt érzem, hogy minden íz a helyén van, akkor leveszem a tűzről és forrón tálalom.

PI.: Vegyük például a *Tesztoszteront*. Játszottuk a nagyerdei színpadon, és elég volt pár próba, hogy emlékezzünk, mert volt egy erős próbafolyamata és sokat is játszottuk. Ez nagy biztonságot ad.

HT.: Az *Őszintén* szólva is jó példa erre. Amikor volt az őszi enyhülés, akkor legalább 4-5 előadást játszottunk belőle. Amikor már tudtuk, hogy játszani fogjuk, eldöntöttük, hogy lesz egy online szövegösszmondó-próba. Fogalmam nem volt, mikor mit kell mondanom, de amikor bementünk a helyszínre, abban a pillanatban visszajött minden.

– **Ilyenkor mi segít? A mozdulatokhoz köti a színész agya a szöveget?**

PI.: Igen, ez Izommemória. Szövegvezés közben az izmaimban érzem és a szemem előtt látom, hogy milyen mozdulatok táruznak az egyes részekhez.

HT.: Nekem általában a helyzet hozza elő a szöveget. Ha odafordulok a másik színészhez, a situáció hozza a szöveget. Izommemória vagy helyzetmemória, énekeseknél gégememória, beivódik, mint a biciklizés. Most ez sok esetben nem megélhető. Persze előre is gondolkodtunk, mert sejtve, hogy újabb leállás lesz, épp a Dorothy megmentése-jelenetet felvettük februárban. Az utolsó próbán dolgoztunk ki a legapróbb részletekig, most sokat segít.

– **Kiket hívjátok az *Ózra*?**

PI.: Mindenkit. Családokat, gyerekeket, felnőtteket, mert valóban családi musical lesz, átszővi a különböző korosztályokhoz szóló humor. Egy jól megkomponált előadás kiváló zenével, jól énekelhető dalokkal.

Évadeleji évadvége

Furcsán indul Zalaegerszegen is a szezon. A pandémia miatt hiányos tavalyi évaddal folytatta a Hevesi Sándor Színház.

A teátrum társulata mindent megtesz, hogy maradéktalanul kárpótolja bérleteseit az elmúlt csonka évad elmaradt előadásait bepótolva. A Kölcsonlakás, a Legyetek jók, ha tudtok és a Sose halunk meg után október végéig a Boeing, Boeing és a Cigánykerék még a 2020/21-es évad bérletes előadása. Ezután tudja csak megkezdeni hivatalosan a 2021/22-es játékkendet a teátrum.

Még nagyobb fokozatra kapcsolva próbálja meg a Hevesi Sándor Színház társulata teljesíteni a nézői elvárásokat. Nem elfelejtve, hogy a jövő évtől újabb szép kihívás elé néznek Zalában. A tervek szerint megújul az épület és a színészház is. A következő szezon albérletben játszva töltik.

Volt egy seregünk címmel a zalaegerszegi színház és a Moravetz Produkció közös előadással idézte meg a II. Magyar Hadsereg doni katasztrófáját. Nermeskürty István Requiem egy hadseregért cí-

mű munkájának alapján készült oratórikus művet Moravetz Levente rendezésében láthatta a zalaegerszegi közönség.

Folytatódik a Vigyázat, csalók! előadás országjárása is. A produkció a rendőrség bűnmegelőzési programját erősíti széles körben. Az elmúlt években már szinte az ország minden megyéjében tájolt ezzel a darabbal a színház.

Az évadvégét októberben azonnali évadkezdés követi. Különleges helyzetben különleges megoldást választott a Hevesi Sándor Színház.

Tizenkét darabbal készül az új évadban a Szolnoki Szigligeti Színház

– Új év, új lendület, új színház. Ez a hármas vezérli az életünket ebben az évadban – szögezte le Barabás Botond, a színház két hónapja kinevezett, új igazgatója az évadnyitón.

Új korszak vette kezdetét a 2021/2022-es évadban a Szigligeti Színházban. Július 1-től ugyanis új igazgatót, de színészként jól ismert, 17 éves társulati tagot köszönthetett a színház. Barabás Botond a Szigligeti Színház igazgatója így nyilatkozott: „Szolnokon élek, itt alapítottam családot, itt születtek a lányaim, ide köt már minden, ami igazán fontos. A Szigligeti Színház társulata a második családom.” – mondta az igazgató úr. Az idei évadban öt nagyszínpadi bemutatót láthatnak majd a nézők olyan rendezőktől, mint **Szinetár Miklós, Szurdi Miklós, Székely Kriszta, Vida Péter és Csiszár Imre.**

A társulat egy dolgos nyáron van túl, hiszen már az előző évad végén elkezdtek előkészíteni az újat. Több közös projektet is indítottak a város kulturális intézményeivel, és bemutatták az Emlémem vagy című koncertet a Szolnoki Szimfonikus Zenekarral közösen a Tisza-parton., amivel azóta is fellépnek a városban és a környéken.

Nyári Színházzal indult az évad a Szigligetiben

Az első színházi bemutatóra a Damjanich János Múzeum udvarán került sor a Nyári Színház keretében, ahol a közönség már megtekinthette a Csapodár madárka című előadást Csiszár Imre rendezésében. Ez a darab a Színház műsorát gazdagítja majd az új évadban.

Folyamatosan zajlottak a próbák a Szolnoki Művésztelepen, ugyanis itt került volna bemutatásra a Lúdas

Matyi, az esős idő miatt azonban a premiért már az Aba-Novák Agóra színháztermében mutatta be a társulat. Ez az előadás az évad során még látható lesz a nagyszínpadon is. A zenés mesejátékot Nagy Orbán, a Szatmárnémeti Északi Színház igazgatója rendezi. A díszletet és a jelmezeket Kupás Anna Mária tervezi, a darab koreográfusa Darabos Péter, vendégművésze pedig Stelly Zsófia.

Öt nagyszínpadi bemutató

Az öt nagyszínpadi bemutató közül elsőként szeptember 17-én mutatják be a Kulcskeresők című tragikomédiát, amit Csiszár Imre rendez, vendégként pedig Mihályfi Balázs és Széles Tamás vesz részt a produkcióban.

– Amikor a vendégeket kerestük, arra törekedtünk, hogy olyanokat hívjunk Szolnokra ebben az évadban, akiknek volt már valamilyen köze ehhez a városhoz. Innen indult a pályájuk vagy nagyon hosszú éveket töltöttek itt – hangsúlyozta Barabás Botond.

Másodikként a Black comedy című komédiát tűzik műsorra a nagyszínpadon, Szurdi Miklós rendezésében. A díszlet és a jelmezek

megtervezése Fekete Mónika feladata lesz, a főszerepet pedig Ónodi Gábor játssza.

Ezután majd a Vesztegzár a Grand Hotelben című zenés vígjátékot mutatják be, Vida Péter rendező, Tóth Kázmér díszlettervező, Füzér Ani jelmeztervező és Gyenes Ildikó koreográfus részvételével. A vendég előadó pedig Szél Noémi lesz.

A következő bemutató Csehov Sirály című komédiája, amit Székely Kriszta rendez, a színészek között pedig szerepel Csákvári Krisztián, Bíró Panni és a Martfűi rémből ismert, Hajduk Károly. A díszleteket Cseh Renátó, a jelmezeket pedig Pattantyus Dóra készíti. Ebben a darabban Radó Denise-t láthatjuk egy nagyobb szerepben.

Utolsó nagyszínpadi bemutatóként ebben az évadban A víg özvegyet tekintheti meg a közönség. A nagyoperettet Szinetár Miklós rendez, és játékmesterként megjelenik Aczél András is, a díszletet pedig Horesnyi Balázs készíti. Az előadásban részt vesz a Szolnoki Szimfonikus Zenekar is Kanai Toshifumi és Cser Ádám karnagyok vezetésével.

– Már a Sirály című produkcióban is megjelentek a főiskolások, és ebben a

darabban is szerepelnek fiatalok a zeneakadémiáról: Veres Róbert, Szelezki Artúr és Somogyi Lili – részletezte Barabás Botond.

Ez a két produkció már mutatja, hogy mi a célunk, kinyúlni a fiatalok felé, és behozni őket a színházba. A későbbiekben szeretnénk fiatalokkal bővíteni a társulatot, ami nagyon tehetséges, illetve erős, de kell egy kis dinamika, és a fiatalokban érzem erre a lehetőséget – fejtette ki az igazgató.

Színház

A Színházban szeptember végétől újra bemutatják a Csapodár madárkát, majd Az öklös istenét láthatják az érdeklődők. Ezt Sorin Militaru rendez, míg a díszletet és a jelmezeket Cristian Marin készíti, ugyanis a színház új vezetője fontosnak tartja a nemzetközi kapcsolatok erősödését is.

– Ebben nagy segítség, ha társulnak hozzánk vagy elfogadnak partnernek olyan színházak, amik ezen a téren már előrébb járnak. Úgy gondolom, a román színház nagyon erős európai szinten is – világított rá Barabás Botond.

Színház

A Színházban Turczai István irodalmi és képzésvezetőnek köszönhetően hétfőként újra lesz Szigligeti Kanapé neves vendégekkel, ahol megtalálható lesz, minden, ami a kultúrával kapcsolatos. Lesznek kiállítások, zenés estek és sok meglepetés is. A Szigligeti kanapéval nagy hírű vendégeket vár minden hétfőn a házigazda, Turczai István, József Attila-díjas, Babérkoszorú-díjas és Prima Primissima díjas magyar költő, író, műfordító, szerkesztő, irodalomszervező, a Parnasszus költészeti folyóirat és kiadó alapító főszerkesztője. Turczai István vendégei lesznek többek között Hobo, Udvaros Dorottya, Kálloy Molnár Péter, Csujka Imre és még sokan mások. Önálló zenei estek, beszélgetések, magával ragadó és lebilincselő pillanatokkal várja közönségét a Színház Plusz.

forrás:

Czakó Nóra, szoljon.hu, 2021. augusztus 24.

Beszélgetés Örkény Istvánról és a Kulcskeresők című darabról Csiszár Imrével

Első találkozásom Örkénnyel, Örkény művel a Színház Főiskolán történt. Major Tamás tanárom azt a feladatot adta nekünk, harmadéves hallgatóknak, hogy egy kortárs magyar színdarabból darabrésztet, jelenet-füzért állítsunk színpadra. Először két dologban gondolkodtam, hogy dramatizálnám Moldova György: Elátkozott hivatal című regényét, de az nagyon hosszúnak tűnt, annyi minden van benne, hogy túlnövi egy vizsga kereteit. A másik gondolatom, hogy a Pisti a vérzivatarban című Örkény színdarabnak tulajdonképpen a keresztmetszetét csinálom meg. Olyan színészek játszottak benne, mint Lázár Kati, Maros Gábor, ki volt benne még? ... Jordán Tamás...harmadéves vizsgára jöttek el játszani.

– Mai „fejeddel”, hogy látod, mi érdekelt, mi ragadott meg Örkény: Pisti a vérzivatarban című színdarabjában, akkor sülvény fiatalember voltál.

– A Pisti tulajdonképpen történelmi dráma, azonban egyáltalán nem hasonlít korának történelmi drámáihoz. Örkény a „hagyományos” történelem-kezelést „rúgta fel”, és csinált elsősorban színdarabot, és csak másodsorban ábrázolja a történelmet... Örkény nem történész, ezért a Pisti érdekli, az ember érdekli, az a magyar emberke, az a magyar Chaplin, aki több relációban, több alakban jelenik meg a színdarabban, ezzel is kifejezve, azt a sokszoros „pávatáncot”, azt a gondolatot, hogy a magyar ember a jég hátán is megél. Pisti a legnagyobb szarból is ki tudja mosni magát, hajánál fogva kihúzni... és még a legnagyobb tragédiák után is újra tudja kezdeni... Örkény a magyarság problematikáját járja körül minden darabjában, a Tótéktől, a Vérrokonoktól, a Macsakjátékon át, a Kulcskeresőkön át, és sorolhatnám... Mindig ez a téma, és ennek különböző relációit fogalmazza meg.

– Mi érdekelte Örkényt a Kulcskeresőkben?

– A Kulcskeresőkben arról a „hazugságról” van szó, ahogy legnagyobb bukásainkat is sikerré tudjuk tenni. Ahogy a levitézlett emberből, a bukott emberből hőst tudunk kreálni. Hogy mondjak egy idevágó ab-

szurdumot, amit tegnap hallottam a rádióban: négy év múlva lesz, 2026. augusztus 29-én, a mohácsi csata ötszázadik évfordulója, de már most jelennek meg olyan művek, amelyek azt vizsgálják, hogy Tomori büszke vezér tulajdonképpen hős volt, hogy nem csak rajta múlik a mohácsi bukás, hanem hogy hősként lépett ott fel, és rajta kívülálló körülmények okozták a csata eledését. Tulajdonképpen egy szercecsenmosdatás kezdődik.

– Örkény tulajdonképpen...

– ...mind a tíz ujját megnyálná.

– A napokban azt a vágyunkat fogalmaztad meg milyen jó lenne, ha lenne most is a szolnoki színháznak egy Örkény Istvánja. Szerinted milyen drámaíró „szükségeltetik” 2021-2022-ben?

– Örkény valóban a színház háziszervezője volt, és többek között

azért, mert Székely Gáborral, a színház akkori rendezőjével-forendezőjével nagyon termékeny munkakapcsolatban dolgoztak. A Tóték, a Macsakjáték, a Kulcskeresők innen, a szolnoki színházból indultak el meghódítani a világot. Műveinek nemzetközi sikere – azt hiszem – abban áll, hogy nem akart, nem maradt provinciális színház, hogy nem csak a táj, az ország problémájával foglalkozott. Művei nagyrésze eladhatók a világ bármely részén, ha megtalálod azokat mozgatórugókat, melyek ugyan a magyarság sorskérdései köré vannak csoportosítva, de mégis lefordíthatóak internacionális nyelvre és kivehetőek az országból. Úgy gondolom, képzeletbeli írónkról is elmondható kell legyen, hogy olyan gondolkodású, aki nagyvonalakban lát, összefoglalóan tud írni és megpróbál felülről látni egy történelmi szituációt.

Vörös Róbert
dramaturg
Szigligeti Színház

Csapodár madárka

– Interjú Vida Péterrel –

– Hosszú idő után először lát-
hatunk Szolnokon, ahol egy rend-
bágyó helyszínen a Damjanich
Múzeum udvarán mutattátok be a
Csapodár Madárka című előadást
Csiszár Imre rendezésében, mely-
nek a főszerepét játszod. Milyen
vált a munkafolyamat? Milyen ér-
zés volt újra a 4-es út felé venni az
irányt Budapestről?

– Úgy élttem meg, hogy egy kicsit
újra hazajöttem... A kapcsolatam
természetesen soha nem szakadt meg
Szolnokkal, meg-megjelentem nyári
vendégjáték, nagyszínpadi bérletes
előadás vagy szilveszteri TV gála
kapcsán is néha. De az a megtiszt-
elő felkérés, ami az új direktiótól
érkezett, elsőre meglepett. Barabás
Botond már akkor felhívott, ami-
kor még csak aspirált a pozícióra és
pályázatának benyújtása előtt állt,
hogy amennyiben ő tervezheti újra a
szolnoki színházi életet, számíthat-
rám. Megható volt a bizalma, termé-
szetesen azonnal igent mondtam és
örömmel jöttem „haza”!

– Hogy látod, mi változott
Szolnokon mióta utoljára a Szig-
ligetiben játszottál?

– A Szigligeti változik éppen és
már nagyon várom, hogy magam is
beléphessek ebbe az általam szeretett
épületbe, ami most újjászületik! A
„Vesztégyár a Grand Hotelben” című
zenés rendezésem még az Aba-No-
vákban fog megvalósulni, számomra
is új ez a helyzet.

– Milyen emlékeket őrzöl Szol-
nokról?

– Alaposan, sokat és jó szíjjel
dolgoztam - a társulati tagként itt
töltött - négy évad alatt, le sem kop-
tam a deszkákról...

– Volt kedvenc partnered a
Szigligeti Társulatból, akivel a
legjobban szerettél játszani?

– Nincs konkrétan egyvalaki,
inkább a csapatot emelném ki: akik
közül a mai napig itt vannak még so-
kan és inspiráló a helyzet, hogy a régi
barátságunk alapján külső szemként
olyan színészi helyzetbe hozhassam
őket, hogy legnagyobb formájukat
futhassák! Például a Vangoldot ját-
szó Mészáros István Pulher, akivel
anno a Nemzetibe is együtt szerződ-
tünk és emblematikusan szolnoki.
Remélem élvezetes játék lesz!

– Melyik volt a legegyszerű-
sebb szereped és a legegyszerű-
sebb pillanated az itt töltött évek
alatt? (Nekem -akkor még kislány-
ként- a Bunbury -szerk.)

– A Mágna Miskától kezdve, A
szentivánéji álom, vagy a Hegedűs a
háztetőn - nagyon sok mindent játsz-
hattam itt, de ha már a Bunburyt
említetted: Rátóti Zoli rendezése
28 nap alatt készült el, ami kísér-
tetiesen hasonlít a mostani, Csiszár
Imre által vezetett próbafolyamat
rövidségéhez. Ami annál intenzívebb,
testet-lelket-embert próbáló feladat

volt, fel kellett kötni a gatyát... De
azt gondolom megérte, mert egy egé-
szen unikális előadás született, olyan
vásári komédia, ami elementárisan
ősi és mégis ismerős ebben a modern
világban is. Gyerekkoromban bohóc
akartam lenni, hát mostanra sike-
rült...

– Milyen érzés, hogy ebben a
városban tulajdonképpen min-
denki szeret, és lassan 2 évtizede
folyamatosan visszatérő kérdés,
hogy mikor láthatnak a Szigligeti
színpadán? Milyen pozitívumai és
negatívumai vannak a vidéki szí-
nészői létnek szerinted?

– Érzem és tapasztalom a szere-
tetet; anyósomék kapcsán mindig
üzennek a kedves színházbarátok,
akik most újra lelkesen állítottak
meg az utcán jártamban-keltemben.
A vidéki színészi létben az a külön-
leges plusz, hogy szinte családtaggá
vállik/válhat az ember, hogy ott és
azoknak a nézőknek él. De minden
színjátékosra igaz, hogy ha egy jó
vetésforgóban (különböző műfajok
között kalandozva; kisebb, közepes
és abszolút főszerepeket is egyaránt
elvive a hátán) képes a karaktereket
megtölteni élettel: akkor a válto-
zatosság gyönyörködtet elv alapján

nem fog belefásulni ebbe a nagyon
hosszútávú pályába.

– Mennyit és miben változott
a színészi játékid (ha igen) mióta
elszerződöttél?

– Egy természetes érési folya-
mat, ami minden színésszel és szí-
nészővel történik, ahogy változik
az évek múlásával, mint a jó bor:
nemesül. Tudni kell ezt felismerni és
megélni önmagunkban. Amit cso-
dáltam az akkori idősebbekben itt a
Szigligeti színpadán, estéről estére,
hogy Törőcsik Marika, vagy Garas
Dezso egy idő után már csupán „vol-
tak”, a szó legnemesebb, legtisztább
értelmében. Ennek a „levés”-nek sú-
lya volt, mert ott volt mögötte egy
pillantásban, levegővelben is az
egész felépítmény, az addig eljátszott
szerepek sokasága. Már nem játszot-
ták karikára magukat, mint fiatalon,
kikerülve a Főiskoláról, amikor „oda
nekik az oroszlánt is”! Remélem,
azért továbbra sem veszek félváll-
ról semmit, maximalizmusom nem
csökkent és természetesen minden
színpadi pillanatot saját lényemen
átszűrve igyekszem megmutatni a
maga teljes mélységében, függetle-
nül, hogy komikus, tragikus, vagy
akár egyszerre mindkettőben érvé-

nyesülő szituációról is van szó. És
ez a kicsit vándorcirkuszos, bohócos
„Csapodár madárka” előadásra kife-
jezetten érvényes! A bohóc tragédi-
ája szórakoztatja a nézőt: nevetünk
azon, hogy neki fáj és ha a fájdmát
megélte száz százalékig, utána már
kikacsingathat a nézőre (elidegenítés,
ugye), hogy: Te is voltál már így
öreg, nem?

– Folyamatosan szinkroni-
zálsz, a rádió és a televízió is az
„otthonod”. Belekóstoltál már a
műsorvezetésbe is, de ne felejt-
sük el, hogy idén rendezni is fogsz ná-
lunk. Melyik „szerep” áll hozzád
a legközelebb? melyik helyzetben
érezed a legfelszabadultabbnak
magad?

– Én szeretem ezt az étlapot,
amit a mi sokszínű szakmánk kínál!
Az általam felsoroltak mind gyö-
nyörködtetnek és igyekszem úgy
alkotni, folyamatosan tanulva, és a
maximumra törekedve, hogy közben
megmaradjon az öröm, hogy, nahát,
ez is megadatott, ebben is gyakorol-
hatom magam!

– A nagyszínpadon idén öt
bemutató lesz Szolnokon, melyek
rendezői, -rajtad kívül- Szinetár
Miklós, Székely Kriszta, Szurdi
Miklós és Csiszár Imre. Milyen
érezés ilyen illusztris társaságban
bemutatkozni rendezőként?

– Ez a névsor valóban zavarba
ejtő, ugyanakkor felelősséggel és
boldogsággal tölt el. Felemelő ér-
zés! Annál inkább igyekszem őszin-
tén önmagamot adni, hogy ez az
édes teher ne nyomasson, hanem
felszabadítólag hasson majd a pró-
bák során.

– A lányodról és a fiadról is
nagyon korán kiderült, hogy el-
képesztő tehetségesek, és ma már
rutinosan mozognak a színpadon
és a kamera előtt is. Tudod elfogu-
latlanul nézni, adott esetben kriti-
zálni a munkájukat?

– Igen, most már igen... Ami-
kor Sára először állt színpadon,
abból semmit nem láttam, mert a
homlokomat az előttem levő szék
támlájához szorítottam és az ájulás
környékezett. Andi szólt, hogy fel-
egyenesedhetsz, kiment a gyerek...
Sára is (Sára pont itt Szolnokon a
Hetényiben), Bálint is beleszület-
tek ebbe a közegbe. Természetesen
mozogtak benne, érdekelte őket, mit
csinálnak a szüleik. És most a premi-
er kapcsán csodálkoztak rájuk a sze-
retett kollégáim, mert tényleg a gye-
rekeken látszik, hogy múlik az idő...
Kipróbálhatták – szerencséjükre
– sokféle műfajban magukat. Szabó
Andival, a feleségemmel (akit szintén
a Szigligeti Színháznak köszönhetek,
mert itt ismertük meg egymást a Ve-
rebes rendezte Viktória nagyoperett
alatt) nem tiltottuk tőlük ezt a sze-
relmetesen nehéz, de gyönyörű szak-
mát. És talán pont ezért nem efelé a
pálya felé törekednek. De bármilyen
területet választanak is, mi támogat-
juk őket. Remélem ezek a kalandok,
film, TV, rádió, szinkron, a játék
öröme, a megélt pillanatok segítenek
nekik, hogy teljesebb és mélyebb éle-
tet élhessenek!

Barabás Nóri

Debreceni siker Rzeszówban

Állótapssal fogadta a lengyel közönség a Csokonai Opera - Az új generáció komolyzenei produkcióját a negyedik Transz/Missziók fesztiválon Rzeszówban.

Az énekar tagjait: Donkó Anamáriát, Janovicz Zsófiát, Donkó Imrét, valamint Nagy Kíra és Balczó Péter magánénekeseket Ács János kísérte zongorán a koncerten, mely Mozart, Chopin, Rossini, Bizet, Verdi, Puccini és Kodály műveivel tisztelgett a lengyel lélek nemessége és a magyar nemzet iránti szeretete előtt. A koncert keretében felcsendült a két ország himnusa is.

„Idén negyedik alkalommal vettünk részt a Transz/Missziók

fesztiválon, és minden eddiginél fontosabbnak tartottam, hogy személyesen is jelen legyünk. Tavaly a járványhelyzet nem engedte, hogy elutazzunk Litvániába, most viszont régi ismerősként utaztunk vissza Lengyelországba. Nemzetközi kapcsolataink egyre erősebbek, és alig várom, hogy külföldi partnereinket Debrecenben is vendégül láthassuk. A Csokonai Fórum méltó helyszíne lesz a vándorfesztivál debreceni állomásának.” – mondta Gemza Péter, a Csokonai Színház igazgatója.

„Hálával gondolok vissza a Rzeszówban töltött napokra.” – fűzte hozzá Janovicz Zsófia. „Mosolygó, szívélyes fogadtatásban volt

részünk, ami profi, gördülékeny szervezéssel párosult. A közönség szeretetteljes, inspiráló jelenléte tette teljessé a koncertünket.” – mesélte a nagy sikert aratott koncert után.

Balczó Péter hasonló élményekről számolt be: „Nagyon jó élmény volt számomra a rzeszówi szereplés. Hosszú út után érkezünk meg, átszeltük a Tátrát, és nagyon vendégszerető fogadtatásban volt részünk. Nagyszerű volt a helyszín is, ahol énekelünk, és a közönség meleg szeretettel fogadta a produkciónkat. Nagyon örülök, hogy részt vehettem benne, és hogy Ács Jánossal dolgozhattunk az előadáson, az ő neve mindig garancia a minőségre.”

Éjjel-nappal cirkusz Szakmai látogatás a besalúi Circuslandban

A Nemzeti Cirkuszművészeti Központ munkatársai: Szlávik Ágnes grafikus, Könyvőtné Schneller Anca artistaművész kutatási asszisztens, Juhász Éva főkönyvtáros és Joó Emese főmuzeológus 2021. augusztus 11-15 között szakmai látogatásra utaztak Spanyolországba, Besalúba.

A munkatársakat a Circusland és a Cirkuszművészeti Alapítvány vezetője Genis Matabosh és titkára Joan Mompert látta vendégül. A hivatalos látogatás célja Európa legújabb, páratlanul gazdag cirkuszműzeumi gyűjteményének és állandó kiállításának közvetlen megismerése, valamint egy különleges éjszakai cirkuszi előadás megtekintése volt.

Circusland nonprofit magánintézmény, amely az ezeréves San Pere kolostor patinás épületegyüttesében kapott helyet. A több tízezer darabos cirkusztörténelmi gyűjtemény raktárai, kutatószobái és kiállítási terei jelenleg 3 szinten, mintegy 1000 négyzetméteren helyezkednek el, de ahogy a vendéglátók elmondták, az intézmény területe a közeljövőben új, időszaki kiállításokat bemutató épületszárnyal gyarapodik.

Circusland küldetése a világ modern, elmúlt 250 évet átfogó cirkuszművészeti örökségének kutatása és bemutatása. Ezt a Cirkuszművészeti Alapítvány, Genis Matabosh több mint 30 éves gyűjtői és cirkuszkutatói munkájának köszönhetően, a spanyol cirkusztörténet feltárása mellett világszintű állandó cirkusztörténelmi gyűjtemény fejlesztésével, állandó és időszaki kiállítások rendezésével, valamint változatos cirkuszművészeti programokkal és szolgáltatásokkal valósítja meg.

A jelenlegi állandó kiállításra különleges színpadiasság és esztétika jellemző, ami méltóképpen kiemeli az egyedileg is értékes kosztümök, rekvizitek, plakátok, porcelánok, metszetek szépségét. Ezt a cirkuszelőadási stílusjegyeket képviselő

bemutatói módot már az első kiállítási térben megtapasztalhatjuk, ahol a függöny mögött a világ leggazdagabb cirkuszi bélyeggyűjteménye: 115 országból származó mintegy 900 bélyeg áll a jelképes múzeumi porond reflektorfényében.

A Nemzeti Cirkuszművészeti Központ munkatársai a látogatás során közvetlen tapasztalatokat szerezhettek a Cirkuszművészeti Alapítvány szakmai munkájáról. Genis Matabosh és Joan Mompert szakmai vezetésének köszönhetően megismerhették a múzeumi műtárgy és könyvtári gyűjtemény gyarapításának módját, a szakszerű látványraktározás körülményeit, és betekintést nyerhettek abba a magas szintű rendszerezési és szakszerű feldolgozási munkába, amely hasznosítható a hazai cirkuszi tudományos intézmények fejlesztéséhez is.

Circuslandban minden apró részletre gondosan ügyelnek, hogy a látogatók számára élményt nyújtsanak és az igényeket maximálisan kiszolgálják. Így például a circuslandi mosdók tereiben is cirkuszi hangulat uralkodik, illetve a múzeumi bolt gazdag kínálata olyan, mintha egy utazó cirkuszi karaván árukészlete lenne, amely minden korosztálynak és aktivitási igénynek megfelel, és amelyből tovább gördülés előtt mindenképpen érdemes magunknak szuvenírt választani...

A nappali cirkuszműzeumi terepmunka éjjel a kolostorkertben, pálmák között felállított nyitott szabadtéri cirkuszi manézsbán, a Cirkuszi Éjszakai lenyűgöző előadásával folytatódott. Az egyes műsorszámok élményét tovább növelték Genis Matabosh szakszerű bevezetői, cirkusztörténelmi és cirkuszműzeumi utalásai, amelyekkel nemcsak az egyes számok tette érdekesebbé, hanem felhívta a közönség figyelmét Circuslandra, a tudományon és műtárgyakon alapuló szórakozás lehetőségére is.

Joó Emese
főmuzeológus

Karádi-díj: Nagy Ferenc az első díjazott

Első alkalommal adták át a Fővárosi Nagycirkusz augusztus 22-i díszelőadásán a Nemzeti Cirkuszművészeti Központ által idén alapított Karádi-díjat, amelyet az év kiemelkedő magyar artistaművésze kapott.

A Tihany Életmű és a Porond Ifjú Csillaga-díjakkal egyenrangú Karádi-díjat az év kiemelkedő magyar artistaművészeként Nagy Ferenc vette át dr. Borsós Beátától, a Nemzeti Cirkuszművészeti Központ ügyvezető igazgatójától és Graeser Józseftől, a Fővárosi Nagycirkusz szakmai vezetőjétől.

„Hatalmas öröm és megtiszteltetés számomra, hogy az artista szakma

jelölt a díjra, de még nagyobb meglepetés volt, hogy végül én kaptam az elismerést. Ez úton is köszönetet szeretnék mondani partneremnek és kedvesemnek, Németh Zsófiának, aki nélkül nem tartanék itt” – osztotta meg Nagy Ferenc a díjátadó után.

A Kristóf Krisztián, Kőműves Tibor, Richter Flórián, ifj. Simet László és Fekete Péter alkotta zsűri öt artistaművészt javasolt a Karádi-díjra. Az öt legtöbb jelölést kapó artistaművészre, Dittmár Laidora, Donnert Kathy-re, Füzy Anitára, Nagy Ferencre és Richter Kevinre a Nemzeti Cirkuszművészeti Központ által kibocsátott Cirkuszművészeti Szakmai Kártya birtokosok szavazhattak.

Fotók: Nagy Attila

Az ajtó a Várszínházban

Szabó Magda világhírű regényét, Az ajtó új színpadi adaptációját mutatta be a Nemzeti Színház társulata Gyulán.

Szabó K. István rendezésében, Udvaros Dorottya és Söpte Andrea főszereplésével a Gyulai Várszínházban láthatták a nézők az új, előremutató feldolgozását a regénynek. Szabó Magda a világon a legismertebb modern magyar író, könyveit 43 nyelvre fordították le. Az ajtó című művét 1987-ben írta. Megjelenése óta közel 40 nyelvre fordították le, Szabó István 2012-ben filmet forgatott belőle Helen Mirren főszereplésével.

Az ajtó főhősét, Szeredás Emerencet, Szabó Magda egykori bejárónőjéről, Szőke Juliánáról mintázta. A Nemzeti Színház előadásában Udvaros Dorottya Kosuth- és Jászai Mari-díjas színészek életre a nem hétköznapi egyéni-ségű és lelkivilágú szereplőt.

„Emerenc olyan ember, aki nem hajlik, maximum török, mégis a környezete nemcsak becsüli, hanem szereti is. Egy olyan ember, akire a legszélsőségesebb helyzetekben is számítani lehet, és nem vár el érte soha, semmit. Ez olyan tartást ad ennek a figurának, amit átélni egy próbafolyamat során nagy ajándék egy színésznek.”

A regénybe az író saját magát és házasságát is beleírta. Szabó Magdát Söpte Andrea, Jászai Mari - díjas színész, érdemes művész alakítja.

„Folytonos kétségek között örlődünk, vajon jól törődünk-e a szereteteinkkel. Van, akinek természetes, van, akinek lételeme, van, aki elzárkózik attól, hogy idegeneknek segítsen, odafigyeljen másokra. Ez embertípustól függ. Példaértékű az az előadásban felszínre hozott nyitottság, amely két, ennyire ellentétes embert összeköt, az a vágy, hogy megértsük és tiszteljük a másfajtaságot. Szép, ahogy a tisztelet végül átalakul egyfajta anya-lánya kapcsolattá.”

Szabó K. István Jászai-Mari díjas rendező most először rendezett Szabó Magdától. A Kozma András-sal együtt készített feldolgozásban hangsúlyt kapott a szeretetnyelv, az egymásra figyelés kommunikációjának erősítése, ez ma is aktuális téma. „A mű örökérvényűsége a félelem állandóságában keresendő, trauma akkor is érhet bennünket, ha éppen nincs háborús helyzet. Ki milyen titkot hordoz, hogyan dolgozható fel a szégyenérzet, mi rejlik a felszínes kommunikáció mögött, ez mindenkinél másképpen van. Egymás félre – vagy meg nem értése akár groteszk helyzeteket is szülhet, helyén való-e a humor például, ha tudjuk, hogy milyen fájdalom rejtőzik a másik emberben. A bizalom, a lelkek mély összekapcsolódása kimondatlan érzés, és ezt az összehangolási folyamatot követjük végig az előadásban.”

A videókkal, az eredeti, Verebes Ernő által írt zenei betétekkel, Rátkai Erzsébet által tervezett jelmezekkel, Kiss Beatrix játékterében egy lenyűgöző szereposztással egyszerre jelenik meg a színpadon hagyomány és korszerűség.

Az ajtó budapesti premierje szeptember 18-án volt a Nemzeti Színházban, az évad egyik kiemelt előadásaként látható.

Fotók:
Nemzeti Színház
Eöri Szabó Zsolt

A Karádi-díj birtokosát a magyar artista szakma választja ki.

A Nemzeti Cirkuszművészeti Központ néhai Karádi Béla végakarátának megfelelően, elismerve és tiszteletben tartva munkásságát 2021. augusztus 10-én megalapította a Karádi-díjat, amelyet minden évben, augusztusban egy díszelőadás keretében az év kiemelkedő magyar artistájának ad át.

A Nemzeti Cirkuszművészeti Központ által felkért öt tagú zsűri – Kristóf Krisztián, Kőműves Tibor, Richter Flórián, Simet László, és Fekete Péter – tesz javaslatot az adott évben kiemelkedő művészi munkát végző magyar artistaművészekre. A jelölés során az alábbi szempontokat kell figyelembe venniük: az adott évben elért művészi teljesítményt, valamint a megkérdőjelezhetetlen, példa értékű közösségi és magánéletet.

Karádi Béla a Magyar Cirkusz és Varieté Vállalat művészeti vezetője volt 1965-től 1982-ig, kiemelkedő érdemei voltak az 1971-ben újjáépített Fővárosi Nagycirkusz újraindulásában. Karádi Béla 2016. május 25-én hunyt el, örökös nélkül. Végredeleletében arról rendelkezett, hogy a Nemzeti Cirkuszművészeti Központ a ráeső örökségből díjat alapítson.

Szakírói kurzus címmel indított tíz hónapos programot a Petőfi Irodalmi Ügynökség Nonprofit Kft. a PIM Országos Színház-történeti Múzeum és Intézetének szakmai közreműködésével februárban. A kurzus célja, hogy a tollforgató hajlamú jelentkezők belülről szemlélve ismerkedjenek meg azzal a közeggel, amelyről majd tudósítanak és véleményt formálnak a médiában; bepillantást nyerjenek a színház és cirkusz munkájába, az előkészületi és a próbafolyamatokba.

One-Girl Show

Hogy mennyire is volt hasznos a matematika oktatás ezen sorok írójának az életében, arra nem szeretnék kitérni. De hogy Szorcsik Kriszta, vajdasági színművész, hogyan tanított meg újra számolni, sőt mi több színészen számolni, annak látványos hatása volt. Először kezdtük az Egyel. Egy, mint monodráma, Egy, mint színpadon lenni egymagad. Béres Márta One-Girl Show című előadása Urbán András rendezésében tökéletes példája, hogy néha az egynél nincs is nagyobb szám!

„A One-Girl Show című előadás fő- és egyetlen szereplője Béres Márta. Magáról beszél, magáról mint Márta, Mártáról mint színész, ugyanakkor a kettő összemosódik (vagy egyébként sem elválaszthatatlan?), ezt az alapvető igazságot fókuszolja a tény, hogy Márta olykor nyíltan csap át egy kitalált történetbe, emellett a jelenlévőkről is szót ejt, és általában a nézőkről filozofál. Ez a vegyület akár fel is robbanhatna, vagy csigalassan eléghetne, mégis jólesően lánkol másfél órán keresztül. Ha a kémia tudományát vesszük alapul, beszélhetnünk a megfelelő arányokról, mennyiségekről, de ilyen jellegű elemzésbe nem kívánok belebonyolódni, egyrészt, mert nevésegen keveset tudok a kémiáról, másrészt pedig azt sugallnám vele, hogy a One-Girl Show lebutítható egy vegyi képlet szintjére. Számos tényező járul hozzá a monodráma erejéhez, de elsősorban a legfontosabb az előadó, Béres Márta.” (Roszánky Varga Emma)

„Szípkázó humora, pimaszsága, illetve megdöbbentő őszintesége mellett a színpadi felszabadulás és a kalickába zárt, (meg)figyelt és (meg)ítelt, lélekben lemezelenített ember pillanatnyi frusztrációjának sajátos elegye teszi lebilincselően működőképpé a One-Girl Show -t. Nem ragad el, de elragadtat, és nem a néző kerül extatikus állapotba, a néző inkább meg szeretné ismerni azt, aki előtte áll a színen. Habár a színésznő nem lép »át« a közönség terébe, Béres Márta színészi játéka abszolút elfeledtetni mindenkivel a negyedik fal létezését. Nem csak sikerül megteremtenie és fenntartania a kapcsolatot nézőivel (anélkül, hogy kényszeredett-kínos interakcióra invitálná őket, mely nélkül az előadás nem haladhatna előre), hanem képes ezt a kezdetben kreált rezgést a későbbiekben öngenerálhatóvá tenni. A néző nem tudja levenni Béres Mártáról a szemét, amikor a színésznő egy-egy pillanatra el is tűnik a színpad egyik világitatlan sarkában, akkor lélegzet-visszafojtva várunk a látni vágyott

Az út felénél

szöke fűrtök újbóli feltűnésére.” (Osváth Eszter)

„A szerepből szerepbe való átlépések nagyon érzékenyen ütemezettek, ami sugallja, hogy Béres Márta egy verbeli mesélő testi és lelki kitérülését viszi színre. A nézőt is eljuttatja, kimosolyogja, felháborodik rajta. Igyekszik a forma megtartásához szükséges határokig elmenni ahhoz, hogy interakcióra bírja a közönséget, de gyakran csak hallgatnak: »Egészen elkeseredek, hogy mennyire nem vagy interaktív« – szökö ki egy fiatal férfihoz. Kikérdez, hogy mit gondolnak róla? Vagy felháborodva elküldi melegebb éghajlatra, esetleg hisztérikusan könyörög azért, hogy hallgassák végig, amit mondani akar. Bár a közönség tartja a távolságot, nem kívánczik konkrét cselekvésre bírnia magát,

pedig talán azt is megtehetné, hiszen ezek a kiszólások igen provokatívak, mint minden egyéb is az előadásban. A One-Girl Show megteremt egy bizonyos hangulatot, talán néha kicsit hatásvadász módon is, de egy bizalmas kört hoz létre, lebontja a negyedik falat és az érzések szabadon áramolhatnak, vagy áramolhatnak.” (Varga Bianka)

„Nem gondolkodtam azon, hogy vajon mi igaz, vagy félig igaz, elhittem minden történetet úgy, ahogy az abban az adott pillanatban elhangzott. Még akkor is, ha ez egy igencsak jól megkomponált szerep. Én nem a »színésznőt« akarom (bele)látni, hanem Béres Mártát. Nem keresem az »őszinte«, igaz történetmorszákat, mert tudom, hogy az »alapanyag« maga Márta élete, Márta érzései.” (Lengyel Emese)

„A szándék koncepcióvá formálásához azonban rendező kell! Mindenekelőtt – Urbán András (Jászai Mari-díjas) rendezőre volt szükség, akinek társadalomkritikus és a társadalmi gondolkodást aktívan fejlesztő rendezői szemléletét a magyar közönség is megismerhette a 2015-ös híres-hírhedt Bánk bán előadás kapcsán. Ars poeticája, saját megfogalmazásában: »kizárólag a emberi magatartás [...] határozza meg, hogy miről van véleményünk, mivel foglalkozunk, nem pedig az, hogy mivel illik, vagy mi az elvárás. A One-Girl Show ehhez tökéletes terep volt, a végeredmény pedig egy jól szervezett pszichoanalitikus utazás Béres Márta világán át saját és társadalmi korlátainkhoz.” (Nagy Szilvia)

„A One-Girl Show vizuális dimenziója egyszerű: az egyszínű, fe-

kete színpadi térben egy színésznőt láthatunk, aki a töredékes, részben elbeszél, részben mozgással illusztrált cselekmény során többször cserél ruhát. A térben szinte csak ő változik, a színpadkép egésze viszonylag kevés átalakuláson megy keresztül. Az egyik jelenetben vetítést láthatunk, máskor pedig a különböző szövegekből érkező megvilágítás kölcsönöz más érzetet a nyitott fekete kockának. A legtöbb inger tehát a színész testi jelenléte miatt éri a nézőt.” (Tölly Szofia)

„A darab törekszik valamiféle szimpátia felébresztésére, azáltal, hogy provokatívan folyamatosan a hozzáállásra és a befogadói pozíció kérdéseire és problémáira igyekszik irányítani a figyelmet. Viszont mikor megtörténne az elmélyülés egy-egy ilyen pillanatban egy éles váltással elvágja az addigi eszmeifuttatást, váratlan zenei bejátszásokkal nemcsak történetek, de hangulatok között is élesen vált, mégis folyamatosan visszautal korábbra és nem engedi el ezeket a fontos ideológiai kérdéseket. Ahogy az előadásban egyéb előadóművészethez kapcsolódó revühangulatú apróbb jelenetek is helyet kapnak, utolsó produkcióként, feszültségoldó elemként értelmezhető néma koreográfiát mutat be a vajdasági színésznő, mindezzel emlékeztetve minket arra, hogy a monodráma címe mégiscsak One-Girl Show, vagyis amit láttunk az mindössze egy gondosan megírt és megrendezett színházi előadás volt.” (Both Gréta)

„Végül az előadás saját magát veszi górcső alá, a keletkezésére utal, a vágyra, hogy megszülethessen, és a folyamatos megkérdőjelezésre annak létjogosultságáról. Hogyan lehet egy előadás témája saját magam? Megkapjuk egy színészi felkészülés történetét ehhez a próbafolyamathoz. Ha igaznak fogadjuk el a hallottakat, egy lelkiismeretes, a világ dolgaira állandóan rákérdező művészt ismerünk meg, akinek hitelt adó a jelenléte a magába fektetett munka jogán. És bárhol fejeződik be ez a mai előadás, jól vagy rosszul, a színészi önvalomás szerint üresség marad csak utána. Pontos megfogalmazása egy alkotási folyamatnak.” (Táborosi Margaréta)

Én vagyok a szél – gondolatok az előadásról

Később eljutottunk a Kettőig. Szabó K. Attila rendezte Én vagyok a szél című előadásig, ahol már a Kettő végtelenül magányos számmá vált. Mégis két színész sodródása, önmagába és partnerébe kapaszkodása Jon Fosse drámájában mindig a végtelent jelenti.

„Fosse »hallgatag« drámáiról lett híres, egyedi dialóguskezelésének lényege a folytonos repetíció és fragmentáltság, pontosan ilyenek a szereplői is: gyakran megfoghatatlan, múlt- és jövő nélküli alakok, akik csak egymáshoz vagy a természethez kapcsolódnak. Szereplőinek sajátos mindentudása eleve feszültséget teremt a nézőben (olvasóban), ezt a feszültséget fokozzák az író sejtelmes, szüntelenül ismétlődő sorai. A fosse-i életmű legfontosabb eleme a tenger, ez regényeinek, drámáinak

leggyakoribb helyszíne, egyszerre szimbolizálja a nyugalmat, a zavart, az életet és a halált. A szerző nem ír a városról, a városi emberről; az általa megalkotott alakok társadalmon kívüliek, talajtalanok, és mintha az idő sem lenne rájuk hatással, csak a halandóságuk biztos.” (Roszánky Varga Emma)

„A szöveg központi témája gyakorlatilag az öngyilkosság, a vágy arra, hogy véget vessünk ennek az értelmetlenségnek. Az egymásra utaltság, az elhagyatottság, az elhagyás, a magány, az élet értelme és értelmetlensége. Ki-kí azt a problematikát érzi relevánsnak és aktuálisnak, ami őt foglalkoztatja. Azért csodálatos ez a szöveg, mert akárhányszor olvasunk vagy hallgatjuk, valami olyan ütheti meg a fülünket, ami közelebb visz egy problémához, egy olyan állapothoz, amiről talán magunk sem tudtuk, hogy foglalkoztat minket.” (Keresztes Ágnes)

„Az előadás szükségességével igazán harmonikusan működik az a letisztultság és egyszerűség, ami megjelenik a színpadon; ezzel is rákényszerítve a nézőt, hogy aktív követője legyen a lelki folyamatoknak. Igen, lelki folyamatoknak, mert konkrét cselekményről aligha beszélhetünk. Az én vagyok a szél című előadásban. Mindezek kiemelésre kerülnek Karácsony Attila vizuális munkái által, amiket kivetítenek a háttérben. Erős érzelmek jelennek meg a végtelenben álló fa, az átláthatatlan labirintus, a sivatagban fekvő hajóroncs és a csendes vagy éppen háborgó tenger képében. A jelmezek is kifejezetten egyszerűek: csak fekete nadrág és egy fehér felső. Igazán jól beleolvadnak a színpadkép szürkeségébe, amit csak az esetenként felvett rítósínű esőkabát és kalap vagy vörös fények törnek meg. (Varga Bianka)

„Az elsősorban zsigeri, a narrativitást első megtekintésre mellőzőnek tűnő előadás egy hajón játszódik, a lélekvesztőben pedig

Szorcsik Kriszta és Fazakas Júlia által megjelenített névtelen-nemtelen figurák süllyednek. Kettősük borzadós tapasztalásokkal él, egyfajta meghasonlottságban, Ingmar Bergman 1961-es Tükör által homályosan című filmjének szenvedélyes apátia, nyugodalmas káosz, és a tudatos bomlottság paradoxonjai között hanyódo hajót az emberi mélységből fújó szél irányítja, a bárka vitorláit a színpad fölött feszülnek-ernyednek. Az előadás igazi vizuális művészeti kakofónia, filmes és képzőművészeti alkotásokkal fűszerezett produkció, melynek színén az animált, nonfiguratív videó és a feszes, szenvedélyes színészi jelenlét ellenpólusokként vannak jelen.” (Ozsváth Eszter)

„A játék akkor kezd komollyá válni, mikor egy koffert kinyitva intenzív zenei aláfestéssel kipakol-

nak egy kempingasztalt székekkel, és elindul a megállíthatatlan végjáték. Egyik bevallja, folyton a tengerbeugrás kísérti. Fazakas Júlia többször könnyed gesztusokkal, játékos hanggal festi alá játékát, az asztal széléről imitálja ujjaival a vízbe ugrás folyamatát. Karaktere vidám, játékos, ám a komor hangulat folyton egyre erősebben jelenik meg nála. Szorcsik Kriszta a stabil, életigenlő pár, belső hang, aki a lelket próbálja tartani szikár kiállásával. A végén Egyik beleugrik a rémisztő tengerbe, ami mindent betölt, a lelkét is. Széllé változott, könnyű lett végre a teher.” (Táborosi Margaréta)

„Szabó K. István találkozása Fazakas Júliával és Szorcsik Krisztával, s az ő igényükkel, hogy együtt dolgozzanak kritikus fontosságú a projekt szempontjából. Az előadás

azonban mégsem „csak ezért” képes zsigeri válaszreakciót kicsikarni a nézőből, hiszen láthatatlanul gyakorol hatást a TRIP hajó komótos imbolygása és a hajótest egy-egy kondulása. Ugyanígy a csupasz, lényegre törő mondatok is a bőr alá kúsznak, s ott fejtik ki hatásukat. Távol mindentől. A tengeren. A testi élmények nagyban sérülnek az online platformra kényszerült bemutatónál, ám a rendező a beiktatott videós jelenetek segítségével, amelyek a fedélzeten játszódnak, mégis visszacsempészi ezt a tapasztalati tényezőt a nézés folyamatába. Nincs egyensúly a drámai alakokban éppúgy, ahogyan a lábuk alatt lévő talaj is bizonytalan. Szorongásuk a töredékes és repetitív mozgástól, az előadás atonális zenei dimenziója révén, és az elidegenítések által ölt testet.” (Tólli Szofia)

„A Karácsonyi Attila készítette vizuális bejátszások az előadás stream jellegéhez tesznek hozzá, bizonyos pontokon beékelődnek az előadásba, ám nem azzal a céllal, hogy megszakítsák a történet folyását, sokkal inkább kiegészítő, mélyítő funkciót töltenek be. A labirintus, a sötét folyó felett repülés, vagy a vízben ringatózó láda animációkban más síkon is színre viszik a tanácsstalanság, az eltevédedés és a kiút keresésének motívumát. A külső helyszínen forgatott jelenetekben a két karakter »civilisebb«. Szőrmés kabátban, pompomos sapkában, sálban, a színpaditól eltérő stílusú jelmezben vannak, a külső és belső világ együttes jelenlétében a hajón való ringatózás egy konkrétabb változata is megjelenik. (Both Gréta)

„Az előadás zeneszerzője, Cári Tibor, az Én vagyok a szélben alkotásai improvizatív, kísérleti próbafolyamatához alkalmazkodva különböző zenei stílusokban kalandozik. A hangzóanyag nagy figyelemmel komponált, kifinomult követi a külső-belső történéseket. A színészek hangjait és képességeit figyelembe veszi, így az ének a legoptimálisabb regiszterben, nagy energiával és amplitúdóban szólhat meg. Kétségtelenül modern zenét hallunk: a szél zúgása, a tenger morajlása olykor zajszerű, atonális diszsonanciákban mutatkozik meg, máskor könnyű, dallamos, közönségbarát dalok húznak vissza az életbe, a fényre. Az előadást Kovács Ágnes Anna hangja zárja: a felvétel elhelyezése zenés dramaturgiai csúcspont; mintha a népdal is Fosse szövege lenne, mintha Kovács Ágnes Anna a múltban épp erre az előadásra énekelte volna fel, üzenve: éltem, élek, itt vagyok, én vagyok a szél. (Nagy Szilvia)

(Az összeállítást szerkesztette
SORBÁN CSENGE)

Képek: **One-Girl Show:**
Molnár Edvárd
Én vagyok a szél:
Palotai Mihály

Várakozáson felüli, tízezret elérő nézőszámmal, folyamatosan telt házzal zárta a magyar szerzők évadát az Esztergomi Várszínház. A sikert, az érdeklődést tapasztalva jövő nyáron hasonló tematikával tisztelegnek a hazai írók, alkotók, a magyar kulturális értékek előtt, októbertől pedig havonta zárt térben tartanak előadásokat.

Horányi László, az Esztergomi Várszínház igazgatója elmondta: idén a magyar szerzők évadaként hirdették meg a műsorukat. Többek között Jókai Mór, Sütő András, Szabó Magda, Herczeg Ferenc, Móricz Zsigmond, Arany János, Babits Mihály, Csokonai Vitéz Mihály műveivel találkozhattak a nézők a 33. szezonukban, és minden várakozáson felüli érdeklődést tapasztaltak az előadásaik iránt.

- Fogalmazhatunk úgy, szellemi kapcsolódási pontokat kerestünk a nézőkkel. Kíváncsiak voltunk, a magyar szerzők mennyire vonzóak a közönségnek. Csokorba szedtük az irodalmi, színházi, zenei, kulturális értékeinket egy tematika mentén, s ennek sokszínűségét, gazdagságát tártuk a nézők elé. A visszajelzések, hozzánk eljutott üzenetek, a produkciók látogatottsága, fogadtatása számunkra is minden várakozáson felüli sikert hozott. Ma, amikor olyan világ vesz körbe bennünket, hogy az identitásunk egyik fontos pillére a kultúránk, a gyökereink, hagyományaink, azoknak ápolása határon innen és túl, akkor öröm látni, megtapasztalni, hogy ezt a nézők is hasonló módon élék meg és értékelik. Ezen felbuzdulva a terveink szerint szeretnénk jövő nyáron folytatni magyar szerzők évadát. Olyan széleskörű, műfajilag sokszínű a merítési lehetőség, hogy a várszínház eddigi története, értékvalasztása, kínálata, műsorpolitikája a közönség támogatásával minőségében képes tükrözni,

Minden várakozáson felüli az érdeklődés mellett zajlottak a fertőrákosi barlangszínház idei produkciói legendák évadában, várhatóan elérik a kilencven százalékos telítettségét.

Pataki András, a Fertőrákosi Kőfejtőt és Barlangszínházat működtető Pro Kultúra Sopron Nonprofit Kft. ügyvezetője elmondta: a világjárvány közben a május végi újranyitás után minden várakozáson felüli érdeklődés vette körbe a legendák évadának előadásait. Rendszeresen telt házasak a produkciók, koncertek. Ilyen volt Presser Gábor szerzői estje is, amelynek keretében a soproni társulat tagjai együtt énekelhették a legendás zeneszerzővel A padlás musical dalait. A nézők öröme Presser Gábor a záróhétvégén visszatért a barlangszínházba. Szezonzáró koncertként Karácsony Jánossal és a Csík zenekarral együtt

idéztek meg az LGT együttes szellemiségét, legnagyobb slágereit.

A szezonban nagy közönség-sikert hozott a Bánk bán opera vendészereplése Vidnyánszky Attila

Impresszum:

Magyar Teátrum – színházi magazin – megjelenik: július és augusztus kivételével havonta – 2009-ben alapította a Magyar Teátrumi Társaság Egyesület, 1053 Budapest, Királyi Pál u. 18. Telefon: 06 (20) 500-2714; **alapító főszerkesztő: Fekete Péter** – **Kiadja a Magyar Teátrum Közhasznú Nonprofit Kft., felelős kiadó a Kft. ügyvezetője – Szerkesztőség:** 5600 Békéscsaba, Andrassy út 1-3., – **Örökös felelős szerkesztő: Józsa Mihály** – **Szerkesztő: Kovács Attila** – **Korrektor: Nyerges Tünde** – Magyar Teátrum Online: www.magyarateatrum.hu, **online szerkesztés: Aradszki Zoltán** – **Olvasói e-mail:** level@magyarateatrum.hu, **előfizetés-megrendelés e-mail:** rendel@magyarateatrum.hu – **Terjeszti a kiadó, a Lapker Zrt. és Magyar Posta Zrt., terjesztéssel kapcsolatos e-mail:** terjesztes@magyarateatrum.hu – **Grafika: Lengyel Tibor**, LogoDepo Kft., Tel.: 06 (94) 511-350, e-mail: design@logodepo.hu, **DTP: Peidl Péter** – **Nyomatás: Mediaworks Hungary ZRT.**, 9021 Győr, Újlak u. 4/a., **Vezérgazdátó: Szabó Ferenc** – **Nyomdatárium:** 6729 Szeged, Szabadkai út 20. – **ISSN 2061-1501**

Vonzották a nézőket a magyar szerzők Az Esztergomi Várszínház kiemelkedő szezont zárt

megmutatni mindezt - mondta Horányi László, aki kiemelte: az idei szezonban is nagy érdeklődés mellett zajlottak a bazilika előtti nagyszínpadi zenés előadások, melyek történelmi témájuk voltak. A szeretve mind a vérpadi musical a Rákóczi-szabadságharc idején játszódó történetet dolgozott fel Jókai Mór regénye alapján, a Zenta, 1697 rockopera pedig a zentai csatának állított emléket Szarka Gyula és Szálinger Balázs műve alapján. A várszínházban Sütő András Advent a Hargitán című művéből készült előadás nagy sikert aratott, akárcsak Móricz Zsigmond A Zördög című művéből létrejött produkció az Aradi Kamaraszínház feldolgozásában. Ők és a szegedi pinceszínház hozta el Csokonai Vitéz Mihály Az özvegy Karnyóné s két szeleburdiak koprodukción, mely szintén tetszést aratott. A családi színházi élményt, programot kínáló előadások látogatottsága szintén várakozáson felülinek bizonyultak. A Vitéz László és az elátkozott malom bábjáték, a Szabó Magda regénye alapján készült Tündér Lala zenés tündérmese az Esztergomi Várszínház, a Zentai Magyar Kamaraszínház és a Soproni Petőfi Színház közös előadása, a XXI. bábostáborban látható darabok nagyon megtalálták az utat kicsik és nagyok felé.

Újdonságként, pozitív visszajelzések mellett mutatták be a várudvarban a Silentio transeo - a XX. század elhallgatott irodalma nemrég készült pódiumműsört. Az Esztergomi Várszínház, a Soproni Petőfi Színház és a Szolnoki Szigligeti Színház és Forrás Színház koprodukciójában többek között olyan szerzők műveiből hallhattak részleteket a né-

zők, mint Hamvas Béla, Márai Sándor, Herczeg Ferenc, Fekete István, Sinka István, Szabó Dezső, Wass Albert, Utassy József. Az estet az ország több pontján bemutatják majd.

Horányi László hangsúlyozta: a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus tiszteletére készült debreceni virágkocsit Esztergomban láthatták vendégül augusztusban, örömmel vettek részt ennek lebonyolításában, hiszen a várszínház elkötelezett a keresztény értékrend, kultúra mellett. Ugyancsak a világtalálkozó részeként szeptember 8-án a Nemzeti Színház-

ban vetítik le az 500 éve elhunyt Bakócz Tamás esztergomi érsek életéről szóló, A nagyrahivatott című nemrég elkészült filmet, amelynek díszbemutatóját a várszínház szervezésében emléknappal egybekötve Esztergomban tartották.

A várszínház igazgatója zárás-ként elmondta: a nyári programozat után nem fejezték be az évadot, októbertől havonta egy alkalommal felnőtt és gyermek előadásokat tartanak zárt térben, a Szent Adalbert Központban. Ennek műsorán várhatóan szerepel a felvidéki Csavar Színház produkciója, az Arany János művéből készült A nagyidai cigányok című zenés darab Gál Tamás Jászai-díjas színművész és Mester László zenész előadásában. Szeret-

nék meghívni Szarvas József Pustol a hó, avagy Könnyű neked, Szarvas Józsi... című önálló estjét. A Nemzeti Színház Kossuth-és Jászai-díjas, kiváló és érdemes művészeinek az előadása önéletrajzi ihletésű, a róla szóló 2018-ban megjelent könyv alapján készült. A rendező a kötet társszerzője, Bérczes László. Ugyancsak vendégül akarják látni az Élet, bor, humor - az alig ismert Márai - Hirtling István Jászai-díjas, érdemes művész felolvasóestjét. A Márai Sándor írásából összeállított est középpontjában az író alig ismert oldalával ismerkedhetnek meg a nézők. Borral kapcsolatos írásai mellett még nagyobb meglepetés lehet humora, ami a mai ember számára is számos tanulsággal szolgálhat.

**Bakócz Tamás,
a nagyrahivatott**

Bakócz Tamás élete és Esztergom összekapcsolódik az egyházzal, a kultúrával és a magyar történelemmel. Páratlanul, fordulatos sorsutal járt be a középkori Magyarországon. A története hihetetlen, hiszen egy szegény jobbágy fiából vált domonkosrendi szerzetessé, bábosrá, egri püspökké, majd esztergomi érsekké, címzetes konstatinápolyi pátriárkává, gyakorlatilag a pápa után a második egyházi méltóság volt az akkori katolikus egyházban, s 1513-ban karnyújtásra került a pápai tróntól. Könyvtárában, kincstárában, a bazilikában egy olyan örökséget hagyott hátra számunkra, aminek ma a csodájára járunk.

Bakócz Tamás halálának 500. évfordulójára rendeztek emléknapot Esztergomban, s ekkor vetítették

le először Tóth-Máthé Miklós A nagyrahivatott című műve alapján készült filmet Horányi László Jászai-díjas színművész főszereplésével. Az emléknapon Erdő Péter bíboros mondott köszöntőt. Ezután Horváth Richárd történész és Török Csaba, a Főszékesegyházi Kincstár igazgatója tartott előadást a Bakócz Tamás pályafutásáról, életét befolyásoló személyekről és történelmi körülményekről, majd Szakonyi Károly író méltatta Tóth-Máthé Miklóst, A nagyrahivatott című mű szerzőjét. Völner Pál, az Igazságügyi Minisztérium parlamenti államtitkára a rendezvényen úgy fogalmazott: az esztergomi érsek abban a világban halt meg, amelyben megszületett, nem érte meg a középkori Magyarország bukását.

Hernádi Ádám, Esztergom polgármestere örömet fejezte ki, hogy múltfeltáró munkájuk egy, eddig még kevéssé ismert területét állítja középpontba az a történelmi játékfilm, mely Erdődi Bakócz Tamás életének két utolsó évtizedét dolgozza fel.

Az Árkosi Árpád rendezte színházi előadást - melyet az Esztergomi Várszínház és a Zanotta-Art Kulturális és Művészeti Egyesület állított közösen színpadra - sok helyen játszották már sikerrel az országban és határon túra is eljutott az elmúlt esztendőben. Az Esztergomi Várszínházban az időközben elhunyt szerző is részt vett a helyi ősbemutatón. Most Katona Szabolcs filmes feldolgozását láthatják a nézők. Feszés dialógok, egymásra épülő, néhol pergő riposztok, belső monológok jellemzik a történetet. A fő vonulatot Bakócz Tamás és Ulászló történelmi helyzet-elemzése jelenti, ebbe van beleszőve a két öregedő ember barátsága, életfilozófiája. A tévéjátékot többek között a Bakócz-kápolnában, a Bazilikában és a Várhegyen forgattak le.

Tarolt a fertőrákosi barlangszínház Nagy közönségsikert hozott a legendák évada

rendezésében, a Carmina Burana kórusukkal megerősített előadása a győri zenekarral, az István, a király koncert Fekete Péterrel, Rúzsa Magdi, Kovács Kati, a Bagossy Brothers telt házas fellépése, a Párizsi éjszakák francia musical-est kirobbanó erejű bemutatója. A komolyzenét kedvelők Bogányi Gergely zongoraművész és a Győri Filharmonikus Zenekar közös fellépésének tapsolhattak a szezon nagy hatású hangversenyén, amikor a

barlangszínházba érkezett erre a koncertre a magyar csodazongora. A tánc műfajában európai premierenként tűztek másorra a Farinelli barokk baletet. A Sopron Balett és a St. Pölten-i Europabalett koprodukciója minden várakozáson felüli siker ért el.

Az ügyvezető további örömteli hírként számolt be arról, hogy az idén átadott Dohnányi-teremben tartott Ötörai hangolók koncertsorozatuk nagyon népszerű, megtelik hamar

a nézőtér, néha már kicsinek bizonyul, annyian jönnek a programra. Pataki András kiemelte: fontosnak, jelentősnek tartja a barlangszínházban idén megvalósult turisztikai, infrastrukturális fejlesztéseket, így ennek a teremnek a létrehozását. A játszóhely és a kőfejtő tovább erősítette helyét Európa kulturális térképén. Ezt dinamikussá, lendületessé teheti tovább a turisztikai szezon hosszabbító tudatosan alakított műsorpolitikájuk, határokon átnyúló színes műfaji kínálatuk.

A fenti törekvésük idén is folytatódott azzal, hogy SopronDrum fesztivállal világsztárokat láthatóan vendégül. Nemrég Robben Ford és Bill Evans lépett fel így nagy sikerrel a barlangszínházban. Az Ausztriából érkező közönség számára ebben a szezonban pedig ismét

kínálnak német nyelvű színházi előadást. A Pro Kultúra Sopron Nonprofit Kft. és az osztrák Gerberhaus Kulturproduktionen produkciós iroda közötti együttműködési megállapodásnak köszönhetően idén Ábrahám Pál Bál a Savoyban című revüoperettjét tűzték műsorra a leg-hűségesebb város teátrumának művészeivel, Béres László rendezésében. Ez összesen tízszer látható szeptemberig, jövőre pedig hússzor tűzik műsorra.

Az ügyvezető beszámolt arról, a nézőtéri akadálymentesítés jegyében nemrég forgalomba helyeztek egy elektromos kisautót, amely a mozgáskorlátozottakat, időseket segíti abban, hogy a bejáratról eljussanak barlangszínházba és vissza.

Az idei barlangszínházi szezont a legendák évadaként hirdették meg, s meghívtak több olyan előadást, produkciót, mely értékrendjében, üzenetében, gondolatiságában kapcsolódik a soproni népszavazás 100 éves jubileumához, a méltó tisztelgéshez.